

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון
רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9, ירושלים | Zolphone.co.il | זולפון

החל
מ 499 ש"ח

6

שני מאמנים.
קבוצה אחת
רגעים של אור,
עודד מזרחי

25

הודו. שיחה
עם מטיילת
לב לדעת

10

סיפורו של בלעם
לא שינה כלום
לאף אחד. אז מי
היה קהל היעד
של האירוע?
הרב זקס

8

ברור שאני כותבת
את הטור הזה כי
נפגעת. מאוד.
אלומה לב

30

ויכוח חריף בחנות
ספרים מנומנת
התוועדות

"נמאס עלי מתן"

הכבוד של אנשים וזמזום

הדבורים הרועש שלהם.

הייתי בחלק אחר לגמרי

של העולם. היו אלה

רגעים טהורים, וזה עלה

לגופי במחיר גבוה יותר

מכפי שיכל להכיל"

סיפר מסעו ההיסטורי

של הרבי הריי"צ לארץ ישראל

החלה הבנייה והגיע הזמן שאתם תרכשו את
דירת החלומות שלכם. במרחק חמש דקות
מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת,
עם קהילה צומחת לציבור הדתי, כרמי גת היא הבחירה
הנכונה עבורכם ובמחיר שווה לכל משפחה. קבוצות
רכישה ליחידות דיור של שלושה, ארבעה וחמישה
חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ₪

קהילת כרמי-גת
המתחם הדתי-לאומי בכרמי גת
עיר הבה שים אברלעל

לפרטים נוספים: 1700-500-555

באמונה bemuna.co.il

הבניה
בעיצומה!
תקן בניה
ירוקה!

יש לנו
השקעה
טובה
בשבילכם!

מועדי המבחן פרקים א-כה בתניא

המבחן יתקיים בעז"ה בשני מוקדים

בני ברק

יום חמישי, ב' אב תש"פ
אולמי היכלי מלכות
רח' שלמה המלך 18
בין השעות 15:00-22:00

ירושלים

יום רביעי, א' אב תש"פ
אולמי גוטניק
רח' בית הדפוס 11
בין השעות 15:00-22:00

שימו לב!

המבחן יתקיים בקבוצות קטנות, בהתאם להנחיות
כשבוע לפני המבחן תיפתח הרשמה לשעות המבחן,
עקבו אחרי הפרסומים!

מערכת שו"ת עם רבני התכנית
לב לדעת - תפארת שמשון'
עומדת לרשותך לצורך הבנת התוכן
הנלמד ומשמעותו בעבודת ה'.

טל: **072-2219050** שלוחה 2
ימים ראשון - חמישי.
צהריים: 13:30-15:30 ערב: 21:30-23:00

לקבלת שאלות חזרה בתכנית
הלימוד באימייל ניתן לפנות:
lladaat@gmail.com

“

**שו"ת
לב לדעת**

”

הפסד שבין הידיעות וההתמדה בתורה לבין
התחום של 'בין אדם לחברו' עדיין טלון שיפור גדול.
כבר כולם יודעים לשאת בעיה, אבל לא תמיד
יודעים לפתור אותה.

מיקוד הוא סגולה גדולה

איפה הוא צריך תיקון - אז אין כלפיו פעולה במידת הדין מלמעלה. אם יהודי חלילה לא מתעורר, אז הקב"ה צריך לעורר אותו, ולפעמים הדין הזה מתלבש בכל מיני דברים - בבריאות או בפרנסה או בשאר עניינים לא רצויים.

אך צריך להיזהר, גם תוך כדי המשפט העצמי הזה, לא להיכנס למצב של הלקאה עצמית, אלא להיות תמיד עם הפנים קדימה איך להשתפר ואיך להוסיף טוב. ושוב, כדאי להתמקד בנקודה אחת. לא כדאי להתפזר על הרבה דברים, ולא לקחת את כל רשימת 'על חטא שחטאנו' מיום כיפור. כל יום למצוא עניין אחד ולברוק אותו מכל צדדיו - מה ראוי לי לתקן בנושא הזה. כהצעה לנקודת התחלה אני ממליץ לקחת את העניין של הכרת טובה, ולברוק איפה הוא טעון שיפור אצלנו. יהודי צריך לנסות להשתפר ולבקש מהקב"ה כוחות לתקן, שמכאן ולהבא יזכה לנהוג כראוי.

העניין השני הוא - "אהבת חסד". אהבת חסד פירושה נתינה פלוס. לתת לזולת באהבה, עם חיוך ומאור פנים. הנביא אומר שכל אחד יעסוק בנתינה, כמובן - במידה ראויה שלא תגרום לנו לפיזור או לשכוח את המטלות האחרות שלנו.

העניין השלישי - "הוצאת חסד עם אלוהים". בניגוד גמור למציאות המודרנית שבה כל דבר שעושים חייב לעבור דרך משרד יחסי ציבור ולקבל את מלוא הפרסום והתיעוד החיצוני, הנביא אומר לנו: הוצאת חסד. אם אתה כבר זוכה לעשות פעולות מבורכות, אל תציץ לאחור, אל תברוק אם יש מי שמתעד אותך.

שלום חברים! בטח שמעתם על הסיבה שבגללה ר' ישראל סלנטר התעורר לייסד את תנועת המוסר. הוא ראה בכאב גדול שיש מציאות די נפוצה של יהודים יראים ושלמים ואפילו תלמידי חכמים גדולים, שלמרות גדולתם העניין של 'בין אדם לחברו' פרוץ אצלם לגמרי. הוא זיהה שהרבה פעמים ההתנהלות של כל דרך ארץ בין איש לרעהו וזהירות מפגיעה בכבוד הזולת מוזלזלות כל כך, עד שהפער בין התלמיד חכם לבין צורת ההתנהגות שלו היה צורם מאד. הפערים האלה גם הביאו הרבה פעמים להתרחקות של אנשים מתורה ומצוות, וכך רבי ישראל מסלנט יצא לדרכו להקים את תנועת המוסר.

נתקלתי לאחרונה בסיפור אחד, שממש גרם לר' ישראל להתחיל הכל. הוא הגיע פעם לחתונת בתו של יהודי עשיר, שבעברו היה סנדלר פשוט. ברוך ה', איכשהו היהודי התקדם בעסקיו, עלה לגדולה, וכך גם הצליח לשרך את בתו עם בן של יהודי חשוב. באותה חתונה היה יהודי שכפי הנראה לא למד מוסר... באמצע שמחת החתונה היהודי ניגש אל הסנדלר-הגביר, שלף את הנעל שלו ואמר בקול רם: "יש לי בעיה בנעל שלי, אתה יכול לתקן לי אותה?" ככה, רק בשביל להשפיל אותו ולהסתלבט עליו... הוא רצה להחזיר אותו אחורה ולומר לו: "אנחנו יודעים מי אתה בעצם". הסיטואציה הזאת כל כך ועזעה את רבי ישראל, ואז הוא הבין שיש כאן בעיית עומק.

ישראל ישראל

נראה לי שגם אנחנו זקוקים כעת לקבל מחדש את אותה התעוררות. גם של רבי ישראל מסלנט, אבל גם של רבי ישראל אחר - רבי ישראל בעל שם טוב, שגם אצלו זאת הייתה נקודה מרכזית. הפער שבין הידיעות וההתמדה בתורה לבין התחום של 'בין אדם לחברו' עדיין טעון שיפור גדול. בניגוד לפעם, היום כבר כולם יודעים שזאת בעיה, אבל לא תמיד יודעים לפתור אותה.

הבעש"ט הקדוש מתייחס לאותו עניין בתורה שלו לפרשת בלק: "כי מה שמבוזין התלמידי חכמים בעיני עם הארץ, הוא על ידי התלמידי חכמים, שמבוזין זה את זה, ועל ידי שמבוזין עמי הארץ את התלמידי חכמים, לכך מבוזין בעיני האומות כנודע".

הבעש"ט מלמד סוד חשוב. כפי היחס השורר בקרב תלמידי החכמים בינם לבין עצמם, כך שאר האנשים הרגילים מתייחסים אליהם. וכן על זה הדרך: כפי היחס שבין היהודים לבין עצמם, כך אומות העולם מתייחסים לעם ישראל. הרעיון הוא, שבעצם השורש של כל התיקון מתחיל אצל תלמידי החכמים. התורה הזאת לא אמורה להישמע כביקורת. האמת היא שבכלל המושג 'ביקורת' הוא די בעייתי, כי היא משהו שלא מאפשר תיקון. ביקורת בדרך כלל כל כך מחלישה, כי היא פשוט מפגישה את הבן אדם רק עם מה שחשו בו. כשמעירים לזולת, התכלית והכוונה צריכה להיות כדי לתת לו עידוד, להעניק לו כוחות והשראה לחזור אל הטוב שבו. הבעל שם טוב בא רק לעורר בנו את האפשרות לחזור ולהיות במקום הכי נפלא שבנו.

שיעורי בית אלוקיים

גם בהפטר של פרשת בלק אנחנו מקבלים הכוונה להתעוררות כזאת. הנביא מיכה נותן לנו תמצית נפלאה על מנת שנוכל לעשות עבודה רוחנית עם עצמנו, כדי להגיע למדרגות גבוהות בצורה אמיתית: "הגיד לך אדם מה טוב, ומה ה' דורש ממך, פי אם עשות משפט ואהבת חסד, והצנע לכת עם אלוהים". הביטוי "כי אם" בא לבטא הקטנה. זאת אומרת שהקב"ה לא מבקש ממך הרבה דברים, אלא מספר מסוים של יעדים ממוקדים. המיקוד הזה הוא סגולה גדולה לכך שהיעדים שקיבלנו לשיעורי בית אכן יצליחו להתממש.

יש לנו כאן שלושה יעדים: "לעשות משפט", "אהבת חסד", "הוצאת חסד עם אלוהים". חסידים פירשו את הפסוק כך: "עשות משפט" הכוונה היא לעשיית חשבון נפש. בן אדם צריך לקחת לעצמו כל יום, בינו לבין עצמו או אפילו בהתבודדות תוך כדי שיחה עם הקב"ה, לנסות לברוק איפה יש דברים שהוא שוגה בהם.

רבי נחמן מביא על כך מדרש שאומר: "אם יש דין למטה - אין דין למעלה". אם הקב"ה רואה שיהודי מעורר את עצמו ומקדיש זמן לחשבון הנפש - לראות

בס"ד

כולל הלכה

שלוחת מרכז הרב ביישוב רבבה

אם חשקה נפשך להעמיק בלימוד הלכה ללמוד באוירה צעירה, אישית ומשפחתית לקבל הכוונה אישית בלימוד לשמוע שיעורים מת"ח גדולים ויודעים להעמיק בלימוד אמונה ותנ"ך להוציא תעודת רבנות

מקומך איתנו!

כולל רבבה שמח לבשר על פתיחת ההרשמה לשנה הבאה! כולל לימוד הלכתי מעמיק עם הסמכה לרבנות (שלוחת מרכז הרב)

- ✓ שיעורים בהלכה ובאמונה
- ✓ הכנה למבחני הרה"ר
- ✓ שיעורים ע"י רבני הכולל, המרא דאתרא הרב גנזל, רבני מרכז הרב ורבנים אורחים
- ✓ מלגות נאות לאברכים

הלימודים יתקיימו ביישוב רבבה 10 דק' מאריאל 20 דק' מפתח תקווה ושעה מירושלים

לפרטים נוספים:

ראש הכולל, הרב מאיר שמחה 054-2028349

איך נגמלים מווטסאפ?

מי שאני רוצה להיות הושע מילר

בלי שאזחה כמה זה מדלל לי את החיים לא אקח את הצעד. בלי שאבחיך בכך שבכל שיחה שלי עם כל אדם אני נוכח ומקשיב רק בחמישים אחוז; בלי שישאלו אותי חמש פעמים ביום 'אתה איתי?' ואענה מיד בלי לחשוב 'כן, בטח'; בלי שאשים לב שאשכרה במשך עשרים ושמונה דקות המומחים ביוטיוב פייסבוק וגוגל אדם משכו אותי לדברים נורא מעניינים, שכל אחד לקח רק דקה וחצי של צפייה או קריאה - באמת לא אראה סיבה להתנהל אחרת.

מי שכן רוצה לחוות מלאות של חיים, לא צריך למחוק את הווטסאפ. מספיק שאגביל את עצמי להשקיע בו זמן צפייה ותגובה של עשר דקות בבוקר ועשר דקות בערב, ולרשום בסטטוס שאם באמת צריך תשובה, אפשר להתקשר. אפשר להשאיר את הווייט הכחולים במצב מכחיל ולדרוש מעצמי שלא להכחיל אותם.

צריך לבנות את הכוח הזה של הקשבה לעצמי, של ציות למי שאני רוצה להיות על פני מי שאני כרגע. זהו כוח היסוד שאם אחזק אותו אגשים את כל החלומות שלי. זה הכוח שיינתן לי לקום בבוקר ולא להישאר עד אחת עשרה במיטה, זהו הכוח שכל מכור חייב לירוק דם כדי לפתח מאפס.

הכוח הזה מבוסס על כך שאני סומך יותר על הקול שרוצה בטובתי מאשר על הקול המוכר והרגיל של המצוי כרגע. רק בבקשה - תחליט החלטה מודעת כמה אתה בוחר, ולא שבמקום להכריע לכאן או לכאן תבדוק עוד פעם ווטסאפ.

מי שאני עכשיו הרב ליאור אנגלמן

גמילה מהתמכרות לווטסאפ דומה לכל תהליך גמילה אחר, וכוללת כמה שלבים הכרחיים:

הכרה בהתמכרות. צריך להתחיל מהכרה שאנחנו מכורים. רבים מאתנו מכורים במלוא מובן המילה, לא יכולים שלא להציץ לשמע צליל של הודעה נכנסת, חייבים להגיב כל הזמן ונמצאים בתלות מוחלטת. בכל זה יש להכיר, מפני שמי שלא חש מכור לא יהיה מוכן לשאת בקושי של תהליך הגמילה.

הכרעה לוותר על מתנות ההתמכרות. אנחנו מכורים להרבה דברים, למתוקים, לבצקים, לעבודה, לאינטרנט, לנייד, גם לווטסאפ, מסתבר. גם כאשר אנחנו מודעים להתמכרות ולא רוצים בה, בכל זאת אנחנו ממשיכים, מפני שלא באמת הגענו למצב שבו אנחנו שלמים בנפש עם הרצון להיגמל. כל התמכרות נותנת לאדם בצד הקושי והשעבוד גם מתנות לרוב. היא מרגיעה, היא מספקת ריגוש, חוויה, וכדי לרצות להיגמל באמת צריך להכריע שהצער שנגרם רב מן התועלת המדומה. הווטסאפ נותן מתנה לעולם הסקרנות שלנו, מקנה תחושת התחדשות, הרי כל הזמן נכתב שם משהו חדש, מייצר תחושת השתייכות חברתית ועוד; על מנת לרצות להיגמל באמת, נדרשת הכרעה עמוקה לוותר על כל אלה או לענות על הצרכים הללו בדרכים אחרות.

נכונות לשלם את מחיר ה"קרייז". כיוון שההתמכרות עונה על צורך, כל גמילה מייצרת "קרייז" - הרי לקחו לנו את הדבר שבו אנחנו תלויים. הרב קוק מביא בשם רבנו בחיי חוק מחוקי הגמילה: "תנאי התנה החסיד בחובת הלכות עם הנפש, שתקבל עליה מריירות הסם" (מוסר אביך). בלי להסכים למריירות של התרופה, לצער הקרייז, אין גמילה, מפני שברגע שיכאב נחזור בחזרה. על מנת לשאת את הכאב הזה יש לדמיין את העולם שאחרי ההתמכרות, איך נראה החופש האמיתי שאין בו תלות.

פרקטיקה. אפשר להחליט על הפסקה מוחלטת לזמן מה ואחר כך לצרור ווטסאפ בהגבלה. אפשר להחליט להגביל שעות שימוש. יש היום אפליקציות שמאפשרות להודעות להופיע בזמן מרוכז. אפשר להתרגל להעביר חלק ניכר בהודעות ורגילות. מומלץ מאוד לצאת מכמה שיותר קבוצות ולברור את אלו שהכרחיות באמת.

ניצחון על הסקרנות והשליטה. גם אם לא ראית את כל ההודעות הכל בסדר, העולם יתגלגל גם בלעדיך. אתה לא צריך לדעת הכל, בטח לא לשלוט. הכל בסדר. וכמה טוב שיש שבת להזכיר לנו שאפשר בלי.

מי שולט בשעון הרב אליהו יעקב בלום

היכולת לשלוט בזמן שלנו היא ביטוי לחירות.

המצווה הראשונה שניצטוו ישראל כשיצאו ממצרים היא קידוש החודש - "החודש הזה לכם". אומר שם הספורנו: "מכאן ואילך יהיו החדשים שלכם, לעשות בהם כרצונכם, אבל בימי השעבוד לא היו ימיכם שלכם, אבל היו לעבודת אחרים ורצונם".

הווטסאפ שיבש לנו את היכולת לעשות כרצוננו בזמן שלנו, אנו מוקפצים שוב ושוב לכל ידיעה מזדמנת, מאבדים את יכולת הריכוז והשקיעה בדברים בעלי ערך, משתעבדים מבלי משים ומבזבזים זמן יקר על כלום.

חשוב להפנים שמאה אחוז זמינות פירושה הרס גמור. היא הורסת את יכולת הריכוז והיצירה שלנו, ובנוסף משעבדת אותנו וממכרת אותנו.

אם נצמצם ונגדיר את זמן השימוש בווטסאפ לזמנים מוגבלים וממוקדים, נגלה שהכלי הזה מעניק לנו שירות מצויין ועונה על צורך אמיתי, יחד עם שהוא מאפשר לנו לעסוק בעיקר.

תמרורי מצוות ה'לא תעשה' קובעים גבולות, יוצרים מסגרת נכונה ומכוונים אותנו לדרך הישר. גם לווטסאפ חייבים ליצור גבולות בהירים ומוגדרים.

לא מאוחר מדי! ניתן להתעורר, להתעשת ולבנות לעצמנו סדר יום, בו לווטסאפ יש מקום. ניצור לעצמנו מחדש פרקי זמן משמעותיים בהם ניתן להתרכז, להתמקד כמה שחשוב לנו באמת. כך נצא סוף סוף מעבדות לחירות.

מזל טוב! ל-55 קהילות הרמב"ם לרגל סיום הי"ד החזקה

א' באב מתחילים מחדש!

הצטרפות חינם

058-6133743

***4531**

מפנקסו של חוזר בתשובה
 עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

מאמנים לחיים

יצאתי מביתו של הרב יעקב ישראל לוגסי ברחוב ישא ברכה שבשכונת הבוכרים בירושלים. החזקתי בידי ערימה כבדה של דפים מוגהים לספרו 'אמונה יומית' שאני עורך - מאמרים קצרים על פי שיחות יומיות קצרות. זה כמה שנים שאני מתחזק מדבריו וכותב את שיעוריו.

אמרת לי לעצמי בנסיעה לביתי: חביבי, מה הדרך שלך בחיים? התחלת בתור חסיד ברסלב. בשלב מסוים נמשכת לחלק העמוק בברסלב כדי להחכים, ואחר כך לחלק הפשוט כדי להתחזק. אחר כך טעמת מתורתו של הרב קוק שקושרת את התורה להוויה הארץ ישראלית, אחר כך נכנסת להיכלות חב"ד, ובעיקר לתורתו של הרב יצחק גינזבורג, וכעת אתה עובד על מאמרי אמונה על דרך המוסר...?

איך יתכן שאתה קשור לרבנים כה שונים? הרב גינזבורג חוזר בתשובה מארצות הברית, חסיד ומקובל, משכיל בפנימיות התורה שאין כדוגמתו, ואילו הרב לוגסי בא מרקע שונה לגמרי - ספרדי חרדי מבית, שבקי בחסידות אבל יונק בעיקר מתנועת המוסר, חכם גדול באמונה שמחזק בהתמודדות היומיומית בחיים, מדבר על הקשיים, על האכזבות ועל המרפא - אמונה וביטחון מכל זווית אפשרית.

ירדתי ליד גן סאקר, ובעודי עולה לעבר ביתי ראיתי באצטדיון קראפט שחקני כדורגל מתאמנים. מאמן כושר נמרץ הריץ אותם לאורך קווי האצטדיון.

החלטתי לגשת אל הגדר ולצפות בהם. הם נראו כשחקנים מקצוענים בליגה בכירה. בסיום הריצה, החל מאמן הכושר לקיים עמם תרגילים בעודם שוכבים - מתיחת רגליים, הזזת ברכיים, הנעת גוף מייגעת ותרגילים נוספים - והכל בדיוק ובהקפדה. השחקנים התנשפו והזיעו, צייתו למאמן הכושר והתמסרו לו בכל גופם ונפשם. ממש 'נעשה ונשמע'.

עלה בדעתי שאימונים הם מלשון אמונה, וכפי שהרב לוגסי מרבה לומר, שצריך להתאמן בכל יום על האמונה. החיזוק של אתמול לא מועיל להיום. ממש כמו אוכל - בלי חיזוק יומיומי באמונה, האמונה פשוט אוזלת. תיקח שחקן כדורגל שלא התאמן במשך שבוע, הוא יעלה למגרש במשחק השבועי ובקושי יזוז. אם אין אמונה, אין כלום. כעבור רבע שעה חזרתי לביתי.

לעת ערב ירדתי שוב לרחוב בן צבי כדי ללמוד את לימודי היומי בבית הכנסת, והעפתי מבט על האצטדיון. להפתעתי השחקנים לא נטשו את המקום. הם היו מכונסים בפנית המגרש. מולם ניצב לוח כתיבה, ולידו אקרון טלוויזיה. התקרבותי שוב לראות במה הם עוסקים כעת.

אדם מבוגר לבוש חליפה עמד ליד הלוח, והשחקנים ישבו על ספסלים, לבשו בגדים ארוכים, ונראו כתלמידים בכיתה או סטודנטים בפקולטה. היה זה מאמן אחר. הוא כתב כמה דברים על הלוח, שרטט את היערכות הקבוצה למשחק הבא. אחר כך הקריין סרט על הקבוצה היריבה, ומדי כמה דקות עצר את ההקרנה, והסביר דבר מה. היה מרתק לצפות במי שמבין את רזי המשחק.

ואז התנוצץ לי רעיון.

הרב לוגסי הוא כמו מאמן כושר מצוין, שעובד בעיקר על הכושר הבסיסי שלך, שמכשיר אותך לקראת ההתמודדויות הבלתי פוסקות של החיים בחושך הכפול והמכופל שלפני הגאולה, ואילו הרב גינזבורג נותן לך בעיקר את ההבנה העמוקה, נותן טעם למשחק, מטעים אותך מטעמה של הגאולה. אחד עוזר לך להחזיק מעמד, והשני דואג שיהיה לך בשביל מה להחזיק מעמד...

לנוכח התוכנה הזאת הייתי מרותק במקומי עד שהסתיימה ההרצאה, ואז הוחשך המסך, קופל הלוח וכבו האורות. השחקנים נסעו לדרכם ברכביהם המפוארים, ואילו אני חציתי את הכביש הסואן לעבר בית הכנסת, מאושר שאני שייך לעם ישראל, הכל כך מאמין וכל כך חכם.

אהרן רזאל

קצת בשמו

כשהבין משהו קשה בסוגיה התחיל לרקוד מסביב לבימה. הוא היה מאושר. אחר כך היה נגש אליי בהתפעלות של ילד, וחוזר על מה שהוא הבין. האזנתי להכל ולו בשביל לראות את האור שעל פניו.

מסופר על רבי עקיבא איגר שביקר באיזה חידור ובחן את התלמידים, ובסוף המבחן הציג בפניהם קושיא חזקה בסוגיא שלמדו. התלמידים ניסו וניסו עד שלבסוף קם העילוי של הכיתה וענה תשובה נכונה. דקה לאחר מכן הכיתה הייתה ריקה, התלמידים יצאו להפסקה ורק רבי עקיבא איגר והמלמד נשארו בכיתה. המלמד ראה שהאורח הנכבד בוכה, והתפלא: "האם לא ענה הילד תשובה נכונה?"

"בהיותי ילד", סיפר רבי עקיבא איגר בתגובה, "אף אני נשאלתי את אותה קושיא. עמלתי ועמלתי וכשהצלחתי לענות, שמחתי כל כך והתחלתי מרקד. התלמיד הזה אמנם ענה בחכמה, אך מיד רץ החוצה לשחק. ברוך ה', יש לו לדור החדש כישרון ויכולות, אבל כמה אכפת לו? כמה התורה יקרה לו? בכך צריך להשקיע מאמצים ולחנך".

מורי להלחנה, פרופסור היידו, התארח פעם בתכנית טלוויזיה לרגל בכורה של יצירתו. "כולם רואים אותך בתקשורת", הוא אמר לי אחר כך, "אך כיוון שזה מגיע בקלות, למחרת אף אחד לא זוכר מה בדיוק ראו".

הכל נגיש והכל נמצא ברשת. אבל כמה מאיתנו נותנים לב להאזין, להשקיע? "ראיתי אותך אתמול באחד הערוצים" גיד השכן במכולת. "מה היה בדיוק, קיבלת פרס? ניגנת בפסנתר? תזכיר לי מה שרת". אין לאף אחד מושג... הם רק יודעים שראו אותך. זה הכל.

למה נזכרתי בכל זה? כי רציתי לספר לכם על ידידי ר' יעקב קליין זצ"ל שהלך לעולמו השבוע. קראנו לו בשיבת 'שלוש רבי' בצפת ה'קליינע ר'פה' - הרבי הקטן. יהודי לא גבוה, עגלגל, חסיד אמשינוב שכולו מתיקות והתלהבות בעבודת ה'.

כשהבין משהו קשה בסוגיה התחיל לרקוד מסביב לבימה. הוא היה מאושר. אחר כך היה נגש אליי בהתפעלות של ילד, וחוזר על מה שהוא הבין. האזנתי להכל ולו בשביל לראות את האור שעל פניו. אחריי הלך לכל אחד מבני החבורה, מהם שלא הבינו על מה שגויא מדברת בכלל, מהם שכבר שמעו ממנו פעמיים או שמה שאמר היה להם פשוט. אבל לא היה אכפת לו. הוא רצה שנדע איך נראה אדם המוצא אוצר.

או אם תראו אותי פעם קם ורוקד - זה בשמו. אם אני חוזר על ניגון שוב ושוב עד שאחרון האדישים בחדר מצטרף - זה בשמו. אם אתקשר אליכם רק כדי לומר 'ווארט' חסידי שממש מחיה אותי, זה הכל - קצת בשמו.

מזל טוב!

ל-5,099 לומדי הרמב"ם אונליין
לרגל סיום הי"ד החזקה

א' באב

מתחילים

מחדש!

הצטרפות חינם

*רשימת תלמידים חלקית

058-6133743

*4531

סוד התפילה השלמה

הני נמי (בגמילות חסדים שייכי.
לישנא אחרינא): הני בהני שייכי.

מסכת שבת דף כז עמוד ב

כיצד ניתן להפוך את התפילה הפרטית שלי לתפילה משמעותית? כיצד ניתן להפוך את לימוד התורה הפרטי שלי ללימוד תורה משמעותי?

תשובה נפלאה מבסס התפארת שלמה מרדומסק (מועדים, שער התפילה ד"ה שבת כז) על בסיס הסוגיה שלנו.

הסוגיה דנה בדברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא ומונה שישה דברים, ביניהם "עיון תפילה". לאחר מכן מופיעה רשימה של ארבעה דברים שעליהם הדבר נאמר וביניהם נוספת גם "גמילות חסדים", ועל כך שואלת הגמרא: אם כן, מהם הדברים שאכן האדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא, האם השישה או הארבעה?

תשובתה של הגמרא (על פי פירוש רש"י) היא, שלמעשה ישנם כמה דברים שנכללים במסגרת גמילות חסדים, ביניהם "עיון תפילה", ולכן פעם נאמר שישה ופעם ארבעה.

על בסיס זה אומר התפארת שלמה כי למעשה למדנו מכאן שעיקרה של התפילה הוא כאשר היא מגיעה כ"גמילות חסדים". היינו: כאשר האדם מנצל את תפילתו כדי לבקש רחמים על חברו שזקוק לכך, בזה הוא ממצה את הרעיון שלשמו ניתנה התפילה, שכן הוא מבין שעליו לעזוב את הממד הפרטי ולהתחבר לממד הכללי של הציבור, ולכן התפילה הזו מגיעה לכדי שלמות.

הדבר הזה קשור גם ללימוד התורה, שכן בסופה של הרשימה נאמר: "ותלמוד תורה כנגד כולם", היינו שכל הדברים הנפלאים הללו כלולים במסגרת תלמוד תורה, מה שמלמד אותנו שגם גמילות החסדים היא בכלל לימוד תורה, וכיצד?

שוב, גם כאן בעצם מאירה הנקודה: אם האדם לומד את תורתו מתוך כוונה של לימוד תורה זה יועיל ויעזור לציבור, הרי בזה הוא נוגע בנקודת עניינו של לימוד התורה והכוונה שלשמה ניתנה לנו התורה.

עם ישראל איננו אוסף של אנשים זרים שמקיפים אותנו; את כלל ישראל חובה עלינו להכניס בתוך הפעולות הפרטיות כביכול, ועל ידי זה נמצה את משמעות התפילה והתורה שלנו.

בשיתוף פורטל הדף היומי

ויפגע במקום

וראוי לומר לו שהדברים שהוא אמר או עשה לא ראויים, זה ברור. אבל אם הפגיעה נסחבת איתנו, כנראה שנחוצה שם גם עבודה פנימית. אז במקום להמשיך להאשים אותו, ולנתח עד כמה הוא חלש ובגלל זה הוא היה צריך לדבר או להתנהג ככה, במקום להמשיך לחטט במקום הפגיעה ורק להעצים שם את הדרמה, אפשר להפנות את המבט פנימה ולפגוש את עצמנו, עין בעין, בתוך הנקודה שהתעוררה. זו האחריות שלנו. לדאוג לעצמנו שהמקום שבו נפגענו יהיה גם המקום שבו נפגשנו עם עצמנו. יהיה מקום שמתחיל בתוכנו קשר חדש עם עצמנו, מדרגה חדשה.

ערך מוחלט

ברור שאני כותבת את הטור הזה כי נפגעתי מאוד. משהו נאמר לי וקיפל אותי אל תוך עצמי למשך תקופה. וכל עבודת הנפש שלי סבכה סביב אותו חץ שננעץ. ועמדתי על שלי ואמרת שפגעתי, וגם עסקתי הרבה בהבנה וניתוח מדוע השני פגע בי כך, ומה חסר בתוך נפשו. ולרגע אחד התבהרה לי הראייה: עכשיו לדאוג לעצמי. להניח בצד את האדם הפוגע. כל התעסקות שלי מולו רק מרחיקה אותי מלחזק את עצמי. הגיע הזמן לדאוג לעצמי ולפנות פנימה. להבין שהערך שלי בעיני עצמי נפגע, ולשאול את עצמי איך אני מתחזקת. ההבנה הזו השיבה את נפשי באוויר נקי.

זו לא רוחניות אמיתית, להבין כל הזמן איך השני פגע ולנתח כל הזמן מה בדיוק נאמר ולמה בדיוק נאמר ואיך ובאיזה אופן. זה לא מקדם לשום מקום. ההבנה המקדמת היא להודות בפני עצמי שנפגעתי והערך שלי כאילו ירד, השוויון שלי כאילו ירד ברגע שנתגלתה בתוכי נקודה חלשה. להודות בזה, ולשאול את עצמי אם משם אני רוצה לעלות.

והערך, הערך הזה שמתנדנד מכל אמירה חיצונית, הגיע הזמן להבין שהערך שלנו לא משתנה לעולם. הוא לא נתון לדיון. יש מושג נהדר במתמטיקה שנקרא "ערך מוחלט". בתוך התרגיל המתמטי, אם מכניסים מספר מסוים בין שני קווים מאונכים משני צדדיו, שני הקווים הללו שומרים על המספר - גם אם מגיע לפניו מינוס, ברגע שהמספר נמצא בין שני הקווים הללו הוא יהיה תמיד חיובי. זהו הערך המוחלט שלו.

הלוואי שהיינו יכולים לבנות עבור עצמנו שני קווים שמפרידים אותנו ממה שמבקש לעורר בנו את המינוס, את החסר, שני קווים ששומרים על הערך שלנו תמיד, לא משנה מה קרה לפני ומה יקרה אחרי, מה נאמר לנו ומה לא נאמר לנו. יש לנו ערך מוחלט שמור, הוא לא משתנה בשום משוואה, משום נעלם, משום תנועת החסרה. כשאנחנו חוזרים לפגוש את עצמנו אחרי הפגיעה, הערך המוחלט שלנו מתגלה לנו. ולגלות את הערך היקר שלנו אחרי עמל נפשי ורצון להתחזק במקום להמשיך להיפגע, זה גילוי כל כך מתוק.

פגיעות היא כמו תופעת לוואי של כל מערכת יחסים. בכל חברות קרובה יש גם פוטנציאל נפץ. ככל שאנחנו נפתחים בפני מישור, והוא נפתח בפנינו, מהדהדת באוויר גם האפשרות להיפגע במקומות העדינים שחשפנו. תמיד נמצאת שם גם האפשרות שמה שאמרנו מתוך פתיחת הלב ישמש כנגדנו. זו תופעת לוואי שרובנו מעדיפים להסתכן בה, בשביל לקיים מערכות יחסים אנושיות. אנחנו מעדיפים לחיות את החיים, עם הסיכונים הרגשיים הכרוכים בהם, ולא רק לצפות בהם מהצד. אבל לפעמים אנחנו נפגעים. כל כך נפגעים.

מפגש ותפילה

ישנה אמירה בשם ימימה ששמעתי מעידתי שלו: "אם מישור פוגע בך - הוא עמוס. אבל אם את נפגעת - את עמוסה יותר". אני מניחה שעבור רובנו האמירה הזו לא מחדשת הרבה. ברור שאם מישור מוצא לנכון לפגוע בנו, אז כנראה משהו חלש אצלו, משהו בתוך ליבו לא עורר בו נדיבות כלפינו. ימימה מבקשת מאיתנו במקומות רבים לשייך את המילים הפוגעות של השני - אליו. זו אחריותו, זה בא מליבו, וזו לא אשמתנו שהוא בחר לפגוע. ויש בהבנה הזו משהו משהו משהו.

ועם זאת, המשך הדברים של ימימה מעורר בעיני העמקה חדשה של אחריות אישית. אחרי שמישהו פגע בנו, הכאיב, שרף את כל הגשרים, דיבר דיבורים לא נדיבים, לא פותחי-לב, לא ראויים, אחרי כל זה, ואחרי שבכינו וכאבנו את כל הפגיעה, מגיע הרגע שבו אנחנו עומדים מול עצמנו ושואלים: אוקיי, ומה עכשיו? לאן בעצם הלכתי בעקבות הפגיעה הזאת? מה קורה אצלי עכשיו?

אם מישור פוגע בנו, הוא כנראה שלח חץ למקום רגיש מאוד בנפשנו, כי יש הרבה אמירות נוקבות שיכולות לחלוף לנו ליד האוזן ולא לפגוע בנו כלל. אם נפגענו ממשו, כנראה שהמטרה כבר היתה מצוירת לנו בתוך הלב, מטרה רגישה, שכל מילה מעוררת אותנו להיפגע בה. נכון שזו לא אשמתנו שהאדם השני בחר לשלוח חץ דוקר ישר לשם. אבל הוא גם גילה לנו, בתוך הפגיעות - מקום להתחזק בו.

"ויפגע במקום" - פגיעה בתורה היא לא רק מלשון להיפגע, היא גם מלשון מפגש, וגם מלשון תפילה (רש"י) מפרש שיעקב אבינו ייקן תפילת ערבית בדרכו לחון. כשמשהו פוגע בנו במקום חלש בנפשנו, יש לנו אפשרות ליצור שם מפגש חדש עם עצמנו. מפגש חדש שמגלה לנו שזונו ממקומנו, שנתנו לשני לקבוע את ערכנו באמצעות מילותיו הפוגעות. נתנו לו להסיט אותנו ממסלול הצמיחה שלנו, והגיע הזמן לחזור. הגיע הזמן להתפלל על אותה נקודה חלשה בתוכנו, לבקש שם רחמים, צמיחה, ישועה, התחזקות, מפגש אמיתי של אדם עם כוחותיו הטמונים בו.

האדם השני אמר מה שאמר, ואנחנו התקפלנו אל תוך עצמנו, לפעמים למשך תקופה ארוכה. אפשר

טאיו

מטבחים

למה לשלם יותר? ... כשאפשר לשלם פחות!

מטבח מושלם ואיכותי

רק ב-

₪ 16,900

למזמינים עד 31/7/20

המטבח כולל:

עד 10 מטר ארוגות (סנדוויץ' אדום), 5 מגירות **טריקה שקטה** ופירזול **BLUM**. חזיתות פורמייקה (30 דגמים לבחירה).
שיש אבן קיסר (עד 4 מטר), כיור בהתקנה שטוחה, ברז נשלף מהודר ומתקן ייבוש כלים נירוסטה אל חלד

חיפוי זכוכית מלא לכל המטבח

בתוספת של **₪ 3,990** במקום ~~₪ 9,500~~

18 תשלומים

מלאי מוגבל, כל הקודם זוכה

עיצוב תכנון והדמיות ללא עלות!

להזמנות ופרטים חייגו:

02-622-4777

12 שנות אחריות

התמונה להמחשה בלבד | בתוקף עד 31/7/20 | ט.ל.ח

בואו לבקר אותנו באולם התצוגה! רח' הגלגל 4, תלפיות ירושלים www.taiu.co.il

פרשת בלק | פשרו הנסתר של סיפור בלעם

בשמו של ה', עוסקים בו: "ויקם בלק בן צפור מלך מואב וילחם בישׂראל וישלח ויקרא לבלעם בן בעור לקלל אתכם. ולא אבית לשמע לבלעם ויברך ברוך אתכם ואצל אתכם מידו" (יהושע כד, ט-ז).

הנביא מיכה, בן זמנו של ישעיהו הצעיר ממנו מעט, התנבא אף הוא בשם ה' – "עמי, זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אתו בלעם בן בעור מן השטים עד הגלגל למען דעת צדקות ה'" (מיכה ו, ה). זאת בתוך נבואה נשגבה וחשובה במיוחד, פסוקים בודדים לפני הפסוק המפורסם המתמצת את האתיקה היהודית: "הגיד לך, אדם, מה טוב, ומה ה' דורש ממך: כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם א-לֹהֶיךָ" (שם, ח).

בשיאו של תהליך התיקון הדתי שזימו עזרא ונחמיה בימי שיבת ציון, הוקראה התורה באוזני העם, ונחמיה המספר על כך מציין, מכל הדברים, רק את התגלית הזאת: "ונמצא פתוב בו אשר לא יבוא עמני ומאבי בקהל הא-לֹהִים עד עולם. כי לא קדמו את בני ישׂראל בלחם ובמים, וישכרו עליו את בלעם לקללו ויהפך א-לֹהֵינו הקללה לברכה" (נחמיה יג, ב).

איך נסביר כי אירוע שלמראית עין לא הייתה לו כל השפעה על המעורבים בו, או על המאורעות שבאו אחריו, מקבל נפח ומשקל גדולים כל כך בתיאורי תולדות ישראל מפי משה ויהושע, מיכה ונחמיה?

התשובה על כך היא גם תשובה לשאלת יסוד בתורה. קשה להבין מדוע רצה א-לֹהִים לכרות ברית דווקא עם עם שהתגלה שוב ושוב כמרדן, קשה עורף וכפוי טובה. ה' עצמו איים פעמיים להכרית את העם – אחרי חטא העגל ואחרי חטא המרגלים. גם בפרשתנו, לקראת סופה, הוא משלח בעם הזה מגפה.

למה לבחור בישראל, אם כן? התשובה היא אהבה. כמעט כל הנביאים אמרו זאת. ה' אוהב את ישראל. הוא אהב את אברהם; הוא אוהב את צאצאיו. מפעם לפעם חורה אפו בהם בעקבות מעשיהם, אך אין הוא יכול לוותר על אהבתו. הוא מסביר זאת לנביא הושע. לך והתחתן עם אשת זנונים, אומר לו ה'. היא תפר את אמוניך, היא תשבור את לבבך, אבל אתה לא תחדל לאהוב אותה ותשיב אותה אליך (הושע א-ג).

אבל היכן בתורה מביע א-לֹהִים את אהבתו זאת לישראל? בברכות בלעם. כאן נותן ה' קול לרגשותיו כלפי העם הזה. "פי מראש צרים אראנו ומגבעות אשוננו; הן עם לכדד ישכן ובגוים לא יתחשב" (במדבר כג, ט). "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" (שם, כד). "מה טבו אהליך, יעקב! משכנתיך, ישׂראל!" (כד, ה). מילים מפורסמות אלו אינן משל בלעם. הלוא ה' שם בפיו את הברכות, בשעה שבלעם התכוון לקלל. אלו הן מילותיו של ה' – הביטוי הרהוט ביותר לאהבה שהוא רוחש לעם קטן זה, עם שאלמלא כן היה נשכח כאלפי עממים אחרים.

בלעם, הנביא האילי, הוא צינור מזור מאין כמוהו להעביר דרכו את ברכת ה'. אך זו דרכו של ה'. הוא בחר בזוג עקר ובא-בימים להיות אביו ואימו המייסדים של עם ישראל. הוא בחר באדם שהתקשה בדיבור להוריד את דברו לעולם. הוא בחר בבלעם, שונא ישראל, להיות שלח לאהבתו. משה אומר במפורש: "ולא אבה ה' א-לֹהֶיךָ לשמע אל בלעם ויהפך ה' א-לֹהֶיךָ לך את הקללה לברכה פי אהבך ה' א-לֹהֶיךָ" (יהושע כד, ט).

זהו נושאו האמיתי של הסיפור. לא בלק ולא בלעם, לא מואב ולא מדיין, ולא מה שקרה אחר כך. זהו סיפור על עוצמתו של העם הזה ועל נחישותו, על נכונותו להיות שונה, על חיי המשפחה הצנועים והטובים שלו ועל יכולתו להאריך ימים יותר מאימפריות: תשכחות אלו ואחרות מפורטות בברכות. זהו סיפור על אהבתו של ה' לעם.

מדוע בכלל נמצא סיפור בלק ובלעם בתורה? הרי כולו אירע הרחק מעיניהם של בני ישראל. איש מהם, גם לא משה, לא היה עד לו.

לבד מכך, למה צריך היה ה' שבלעם ייצא למשימתו? תחילה אמר לו לא לצאת; הרי יכול היה לעמוד על כך גם בפעם הבאה. הקללות היו נמנעות, בני ישראל היו מוגנים, ולא היה כל צורך במלאך, באתון המדברת, ובשלל האירועים, הזבחים וניסיונות הקללה. כל הדרמה כולה לא הייתה נחוצה. ולמה שם ה' בפי בלעם את פסוקי השירה המופלאים, המציבים את ברכתיו באחת הפסגות הליריות של התורה? די היה שבלעם יאמר דברים בנוסח הבטחת ה' לאברהם, "ואברכה מברכך ומקללך אאר" (בראשית יב, ג) – שאכן משובצים בשריו: "מברכך ברוך וארריך ארוך" (במדבר כד, ט).

מי נועד להיות מושפע מאפיונות בלעם? האם היא נועדה לחולל איזו תמורה? מי היה קהל היעד שלה?

היא לא השפיעה על המואבים. הם המשיכו ושלחו את בנותיהם לפתות את בני ישראל, הפעם בהצלחה. בני ישראל נענשו במגפה איומה, ו-24 אלף מהם נספו.

הפרשייה לא השפיעה גם על המדיינים; איבתם לבני ישראל הייתה עזה ונותרה כזאת אחרי המאורע, ועל כן הורה ה' למשה "צרו את המדיינים והפיטם אותם" (כה, יז-יח). פרקים ספורים לאחר מכן מסופר כי ה' הורה למשה לנקום במדיינים נקמה צבאית (פרק לא).

גם בלעם עצמו לא הושפע. בעניין זה, התורה מפורת רמזים. תחילה היא מספרת על פרשת הזנות עם בנות מואב והמגפה שבעקבותיה. אחר כך, כעבור שישה פרקים, מסופר כי במהלך המלחמה עם המדיינים בלעם נהרג (לא, ח). ואז, כעבור עוד כמה פסוקים, אומר משה לבני ישראל כי בנות מדיין "היו לבני ישׂראל בדרך בלעם למסר מעל בה' על דבר פעור, ויהי המגפה בעדת ה'" (לא, טז). כלומר בלעם, שעבר חוויה מרעושה, מכוננת לכאורה, שבה הקללות שהגה הפכו בפיו לברכות, נותר אחריה עוין כלפי העם שבירך, וכנראה גם כלפי הא-ל שעולל לו את זאת, ומוחו הוסיף לחבל מזימות מחוכמות לפגיעה בבני ישראל.

ואחרונים חביבים, גם בני ישראל לא השתנו בעקבות הפרשה. הם נותרו חשופים לפגעי המואבים, המדיינים והנשים, האוכל ואלוהי-הנכר. המאורע לא שינה גם את משה, שהותיר לפינחס לעשות את המעשה המכריע שיכלום את המגפה, ומיד לאחר מכן שמע מה' שיהושע יירש ממנו את ההנהגה.

אם מאורע בלעם לא שינה לא את המואבים ולא את המדיינים ולא את בני ישראל, לא את בלעם ולא את משה, איזה עניין יש לנו בו? איזה תפקיד הוא ממלא בסיפור תולדות עמנו? הפליאה גוברת משום שלאורך הדורות מאורע בלעם אכן נתפס כציון-דרך מרכזי. כך בהמשך התורה, כך בנביאים ראשונים, כך בנביאים אחרונים וכך בכתובים.

ראשית, מאורע בלעם משמש נימוק מרכזי למצווה הנמסרת בספר דברים: עמונים ומואבים אסורים לבוא בקהל ה' עד עולם "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים, ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך, ולא אבה ה' א-לֹהֶיךָ לשמע אל בלעם ויהפך ה' א-לֹהֶיךָ לך את הקללה לברכה פי אהבך ה' א-לֹהֶיךָ. לא תדרש שלמם וטבתם כל ימיה לעולם" (דברים כג, ד-ז).

במעמד חידוש הברית, לאחר כיבוש הארץ, סקר יהושע בן-נון את תולדות ישראל בקצרה, אך את המאורע שלנו הבליט. שניים מתוך שנים-עשר פסוקי הסקירה ההיסטורית, שיהושע משמיע

מהיום להלכה יש מכללה

גם אתה יכול לקבל הכשרה איכותית
ותעודת הסמכה יוקרתית!

רועה רוחני
מקוון או פרונטאלי

כשרות ביתית
מקוון

בקרוב!

שחיטה

כתיבת סת"ם
משולב - מקוון ופרונטאלי

בקרוב!

סילה

בקרוב!

שיפוץ תפילין

ההרשמה
למגוון
הקורסים
בעיצומה!

המרצים
הטובים בארץ

תעודת יוקרתית
ממכון צורבא מרבנן

המחיר
המשתלם ביותר

מערכת מקוונת
ואינטראקטיבית

המכללה
להלכה
מבית צורבא מרבנן
לימודי תעודה במקצועות הקודש

מתקשרים ומצטרפים ללימוד

www.tzurba.com | 1-700-500-777

בחדרי בוא בוא

סקירה מקיפה על ביקורו הנדיר של ר' האדמו"ר רבי יוסף יצחק (הריי"ץ) מליובאוויטש בארץ ישראל בשנת תרפ"ט, בחלוף שנתיים משחרורו הניסי מהכלא הסובייטי בי"ב תמוז תרפ"ז • רגעים של התרגשות והתרוםמות רוח שנחרתו בבני היישוב היהודי בארץ • ביקור מרטיט בחברון עיר האבות ימים ספורים לפני השבת הנורא במאורעות תרפ"ט • קום התהלך בארץ

לוי הולצמן

החשאית וממנו לעולם לא יצאו. יותר משבועיים של עינויים עברו על הרבי בכלא זה, ומוראותיו נחרתו בקרבו עד סוף ימיו. מאסרו של הרבי חולל סערה גדולה בכל העולם היהודי, ומאמצייהם של שתדלנים מכל רחבי תבל הוכתרו בהצלחה כאשר גזר דין המוות שהוטל על הרבי בוטל, ולאחר עשרה ימים בהם שהה בגלות בעיר קוסטרומה אף שוחרר לחלוטין בי"ב תמוז. שחרורו של הרבי נחגג בכל תפוצות ישראל, וכפי שציין הוא עצמו כעבור שנה במכתבו לקראת י"ב תמוז תרפ"ח, היה זה אירוע בעל השלכות ציבוריות נרחבות: "לא אותי בלבד גאל הקדוש ברוך הוא בי"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה". חודשים ספורים לאחר גאולתו נצטוו הרבי ובני ביתו לעזוב את ברית המועצות, והוא קבע את מושבו באופן זמני בריגה בירת לטביה.

כשנתיים לאחר שחרורו הניסי יצא הרבי למסע יחיד במינו אל המקום אליו חפצו להגיע אבותיו הקדושים לדורותיהם ולא עלתה בידם, מסע לארץ הקודש. היה זה ביקור בן שבועיים ימים בלבד, עמוס במחזות של הוד וקדושה, שהותיר חותם עז על תושבי הארץ.

"מוצפים דמעות חמות"

"רגיל הייתי בהיותי בארץ מולדתי לבקר מזמן לזמן בהיכלי קודש ציוני אבותיי הקדושים, כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, לשאת

הרבי מליובוויץ' הנהו ה'לב' של שני המיליונים היהודים אשר ברוסיה הסובייטית. כשאסרוהו, הלך לקראת מאסרו בשמחה ובששון בתור 'קרבן עולה' על מזבח אהבת ישראל. מן הראוי שתושבי ירושלים העברים יצאו עד הרכבת לכל הפחות, לקבל כראוי באלפיהם את הרב הקדוש הזה". ידיעה זו הופיעה ביום חמישי ב' אב תרפ"ט - 8 לאוגוסט 1929 - בעיתון 'דאר היום' בעריכת זאב ז'בוטינסקי.

ידיעה זו הייתה אחת משטף כתבות ומודעות שעסקו בהגעת הרבי לעיר הקודש, אירוע שעורר התרגשות עזה בקרב אלפי אנשים. אך בשביל לתאר נכונה את מסעו של רבי יוסף יצחק מליובאוויטש לארץ בשנת תרפ"ט, ואת המשמעות הציבורית שהייתה לביקור הזה עבור כל שכבות הצבור - נתחיל את הסיפור כמה שנים לפני כן.

עננים אפלים הקדירו את שמי יהדות מזרח אירופה לפני מאה שנה, עת עלו לשלטון הצוררים הקומוניסטים שהחלו לרדוף עד חורמה את שומרי התורה והמצוות. יהודים רבים נאסרו בידי מחלקת ה'יבסקציה', הוגלו למרחקים או נהרגו במיתות משונות. מול אלה ניצבו בגאון הרבי הריי"ץ מליובאוויטש וחסידי שפרסו ברחבי ברית המועצות רשת מחתרית של מוסדות לימוד תורה, בתי כנסת, מקוואות ושחיטה כשרה.

בחצות ליל ט"ו סיון תרפ"ז נעקר הרבי הריי"ץ מביתו בלנינגרד (כיום ס. פטרבורג) והושלך לבית הכלא האימתני 'שפולרקי', בו שוכנו אסירי המשטרה

לייחודות' בארץ הקודש, נכנס אליו אחד מחסידי אדמו"ר מהר"ש, ומיד כשראה את פני הרבי התעלף מתוך התרגשות רבה! כאשר שאלו אותו לסיבת התעלפותו, השיב: ראיתי בפניו של הרבי את דמות דיוקנו של סבו אדמו"ר מהר"ש."

הגאון רבי שלמה יוסף זוין תיאר בהקשר זה מקרה שאירע בעוד הרבי בדרכו ברכבת ממצרים לארץ ישראל: "פתאום נפתחה דלת הקרון של הרבי, ואיש אחד התפרץ לקרון ובידו סגוד של פירות יפים ומשובחים, מינים ממינים שונים, והוא בוכה בדמעות שלישי מרוב התרגשות.

"כששבה רוחו אליו סיפר לרבי: סבי התגורר ברוסיה והיה מחסידי סבכם אדמו"ר מהר"ש, וכשהייתי ילד קטן לקח אותי עמו לליובאוויטש כדי שהרבי ירכני. זקני הביא מתנה של פירות יפים לרבי, בתור 'ביכורים'. כבודו - אמר האיש הנרגש לרבי הרייץ - היה אז גם כן ילד קטן והסתובב באותה שעה בחדרו של הרבי מהר"ש, והרבי מהר"ש אמר לסבי: יהי רצון שנכרך זה - והצביע עלי - יביא ביכורים לנכדי זה.

"שנים רבות עברו מאז - הוסיף האיש לספר - ואני נתגלגלתי לרגל מסחרי לדור בקביעות בארץ מצרים. נוכרתי באותה ברכה של הרבי מהר"ש ואמרתי: הרי השעה! בוריות לקחתי את סל הפירות והבאתי לרבי, וברוך השם זכיתי שברכת הרבי מהר"ש נתקיימה בי!"

על חומותיך ירושלים

"בשעה תשע וחצי ראינו את ירושלים, קרענו את בגדינו וברכנו ברכת דיין אמת", כתב הרבי בקצרה ביומנו מיום חמישי ב' אב. הסופר היידי שמחה פטרושקא שליווה את הרבי בדרכו לירושלים העלה את רשמיו על הכתב בעיתון 'דער טאג'. הוא סיפר על הדיון ההלכתי שהתפתח בין הרבי לרבנים שליווהו ברכבת לירושלים בשאלה באיזה שלב בדרך יש לקרוע 'קריעה'. "התפתח פלפול שלם", כתב פטרושקא, "שמעתי רק מילים כמו 'יורה דעה', 'ש"ך', 'גמרא ברכות', 'חומה', 'צופים' - והכוונה אינה לתנועת הנוער של הצופים...".

בצהרי היום הלך הרבי בלוויית קהל גדול להתפלל מנחה על יד הכותל המערבי. למרות הצפיפות והדחוק הרב, שררה דומיה וחרדת קודש במשך התפילה, ומתוכה בקע קול בכיה חרישית היוצאת מעמקי ליבו של הרבי. "אחרי התפילה אמר מזמורי תהילים בניינה ערבה ובדבקות נפלאה", תיאר ביומנו ר' שמעון גליצנשטיין מזכיר ישיבת 'תורת אמת' החב"דית בירושלים, "הנאספים עמדו מרותקים למקומותיהם בכדי לא לאבד שום תנועה מהדבקות הזו. כשסיים הרבי את תפילתו, הפנה את ראשו לעומדים לידו בשאלה האם המנהג לנשק את אבני הקודש, ובקבלת תשובה חיובית, הביט הרבי בעיניו המלאות דמעות ותוגה לאיך-קץ על מרחבי הכותל המערבי, הרכין את ראשו ונשמע קול נשיקה על שריד בית מקדשנו".

בשובו מהכותל פנה הרבי לבקר את רבה של ירושלים הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד. הגאון הישישי יצא לקראתו עם רבים מאנשי היישוב הישן וקיבלו בכבוד גדול, ואמר בפני הרבי דברי תורה על שמם המשותף 'יוסף', שיוסף פרנס את העולם כולו עם התבואה שהייתה לו. הרב זוננפלד ביקש מהרבי לברך את נכדיו והעיר שמילות התפילה "(ומביא גואל) לבני בנייהם" בגימטריה 'צדקה' - כלומר שבכח הצדקה להביא גאולה וישועה אף לנכדים.

למחרת ביקר הרבי במעונו של הגאון רבי אברהם יצחק הכהן קוק (ראו

רינה ותפלה בהתעוררות רחמים רבים בעדנו ובעד כל תלמידינו ואנשי שלומנו, בתוך כלל אחינו בני ישראל שיחיו. בזמן הזה הנני מושלל היכולת לנסוע לארץ מולדתי, והחלטתי בעזרתו יתברך לעשות מסעי לארץ הקודש תבנה ותכונן לבקר במקומות הקדושים". במילים הללו תיאר הרבי את תכניתו במכתבו לרבני ומנהיגי היהדות בארץ, ובהם הרב הראשי לישראל רבי אברהם יצחק הכהן קוק ורבה הראשי של ירושלים רבי יוסף חיים זוננפלד, שסייעו בידו בהשגת הרישיונות והיתרי הכניסה הנדרשים לביקור.

הידיעה על ביקורו הצפוי של הרבי מליובאוויטש עוררה התרגשות רבה בקרב בני היישוב היהודי בארץ. יהודים מכל החוגים השתוקקו לראות את פניו של הצדיק שמסירת נפשו למען קיום היהדות ברוסיה הייתה לשם דבר, ועל כולם עלתה ציפייתם של החסידים והחרדים לדבר ה' להנות מזיוו של הרבי, להתבשם מזיו תורתו ולזכות לברכת קדשו.

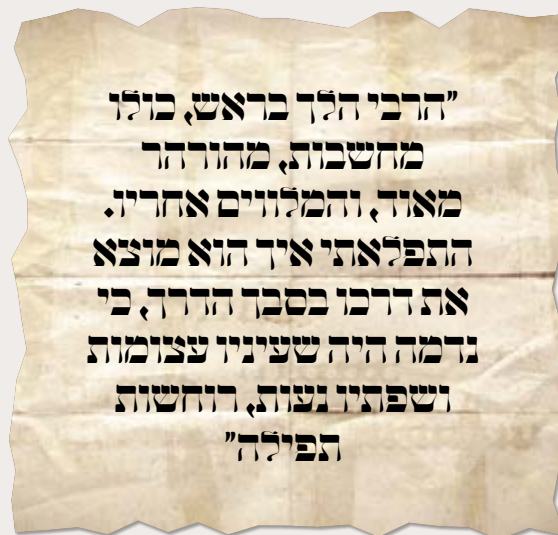
רחובות ירושלים מלאו במודעות המזמינות את הציבור לבוא ולקבל את פני גדול הדור שיגיע לעיר הקודש בבוקר יום ב' מנחה אב תרפ"ט, ועל המודעות היו תחומים כל קצוות הקשת של היהדות בארץ, מהעדה החרדית ועד הרבנות הראשית לארץ ישראל, מוסדות חב"ד וארגונים שונים.

טקסי קבלת הפנים והכבוד הפומבי שנחל הרבי בהגיעו לארץ גרמו לו תחושה בלתי נוחה, אך יחד עם זאת הרגשות הלכביים של יהודי הארץ השפיעו עליו באופן מיוחד, כפי שתיאר זאת לימים הרבי עצמו במכתב לבתו מרת שיינא הי"ד (להלן בתרגום חופשי): "לתחנת הרכבת בלוד, בדרך לירושלים עיר הקודש, הגיעו בלי עין הרע מאות יהודים מירושלים וחברון, צפת ויפו, חלקם זקנים שהיו אצל אבותיי הקדושים נ"ע. אמרו 'שלום עליכם' בהתרגשות, ואיחוליהם היו מוצפים דמעות חמות של שמחה קדושה.

"רואה אני כיצד כל אחד מהם מחפש בי את זכרונות הקודש מימים עברו, רוצים הם לראות בי את הצמח צדק הקדוש, את הסבא (אדמו"ר מהר"ש) והדודים (אדמו"רי קאפוטט, ינעזין ואוורוטש) ואת האבא (אדמו"ר הרש"ב). עיניהם בורקות ועל מצחם אגלי זיעה, שמחים ונרעשים. ניכר שבקרבם מתחולל מאבק פנימי, שמחת הרגע מתערבת בזכרונות הישנים. הרגע הזה השפיע עלי ורומם אותי לעולם אחר."

דמות דיוקנו של סבו

רוח אבותיו הקדושים של הרבי אפפה את מסעו והשפיעה רבות על החסידים שהסתופפו בצלם בטרם עלו לארץ וכעת נקרתה לפנייהם ההודמנות לפגוש את ממשין דרכם. הסעיר במיוחד את רוח החסידים הדמיון המוחשי במראה פניו של הרבי לפניו של סבו אדמו"ר מהר"ש. דמעות התרגשות היו זולגות מעיניו של חתנו הגדול, הרבי מליובאוויטש, ככל עת שהיה מספר את הסיפור הבא: "כאשר קיבל הרבי אנשים

תוכנית בית מדרשית בלימודי התואר השני

לר"מים, מורים ובוגרי ישיבות

הזדמנות להיפגש עם מלמדי גמרא מהשורה הראשונה, ללמוד איך להחיות בתוכנו את לימוד הגמרא ולהתנסות בדרכי לימוד מגוונות

בהובלת הרב ד"ר נעם סמט וד"ר גלעד לנדאו

לימוד בית מדרשי
בחברה איכותית

הלימודים מתקיימים
בימי שלישי בירושלים

אפשרות לשנה
פרונטלית אחת

תכניות התואר השני במכללת הרצוג:

- הוראת המתמטיקה | ניהול וארגון מערכות חינוך - הלימודים מתקיימים בימי רביעי
- הוראת תושב"ע | תנ"ך ופרשנותו | מחשבת ישראל | חינוך יהודי - הלימודים מתקיימים בימי שלישי
- חינוך מיוחד בהתמחויות: לקויות למידה ולקויות מורכבות - הלימודים מתקיימים בימי שני

הבעש"ט בירושלים

תואר שני M.Ed. בנתיב חסידות

בתוכניות חינוך יהודי
והוראת מחשבת ישראל
במכללה האקדמית הרצוג

מגוון קורסים מעמיקים בחסידות
סיוורים במחוזות החסידות בארץ ישראל
מפגש עם מיטב המרצים בתחום
מסע לערש החסידות במזיבוז',
ברסלב, אומן, ברדיטשוב ועוד
המסע יתקיים בתחילת קיץ תשפ"א

אפשרות
ללימודי ערב

מספר
המקומות מוגבל

הלימודים
בקמפוס ירושלים

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 073-3742354

או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 073-3742354

או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

את עצמו במערת הרשב"י, הדליק נרות אחדים והשתטח על הציון, התפרץ בככיות מרות שהחרידו את השומעים, ולאחר מכן קרא שוב את הפדיונות". לימים תיאר הרבי עצמו את הרושם שהותיר עליו הביקור בגליל: "כשביקרתי בארצנו הקדושה, שמעתי יהודים משוחחים ביניהם בסגנון כזה: הייתי אצל רשב"י והנני הולך אצל רבי אלעזר, או: הייתי אצל רבי חייא ואני הולך אצל רבי עקיבא. אם אומרים זאת בתמימות – הרי זהו עניין ההשתטחות!"

תושבי טבריה וצפת ושאר הקהילות בגליל קיבלו את הרבי בחיבה ובהתלהבות רבה, והרבי מסר סכום כסף כדי לקנות משקה ואמרו 'לחיים'.

לימים סיפר הרבי עוד על ביקורו במירון: "כשזכיתי להיות אצל הרשב"י ואצל בעלי האידרא קדישא, שמעתי יהודים אומרים: מירון הוא 'אוהל' שמת. הבאים למירון מתחזקים בעצמם. עוד שמעתי שם: רשב"י הוא 'רבי' שמת. כל מה שיהודים מחסירים בקיום התורה והמצוות, לוקח הוא על שכמו".

כניסה היסטורית למערת המכפלה

עיר גדולה לאלוקים הייתה חברון בימים ההם, היישוב היהודי מנה למעלה מאלף יהודים, ובהם מאה ועשרים תלמידי ישיבת סלבודקה המעטירה שקבעה את משכנה בחברון. היישוב החב"די בחברון

הינו עתיק יומין, מאז רכש אדמו"ר האמצעי בשנת תקפ"ב את בית הכנסת 'אברהם אבינו' עבור עליית חסידי חב"ד לחברון. בראש קבוצת העולים עמדה משפחת סלונים: הרבנית מנוחה רחל בתו של האדמו"ר האמצעי, בעלה רבי יעקב וצאצאיהם. בזמן ביקורו של הרבי הריי"ץ כיהן הרב יעקב יוסף סלונים כרב הקהילה האשכנזית בחברון, ובנו ר' אליעזר דן היה חבר עיריית חברון ומנהל הבנק המקומי והוא שעסק בהסדרת ביקורו של הרבי בעיר.

כל הקהילה ובהם תלמידי הישיבה קיבלו את פני הרבי וליוו אותו בשיירה ארוכה אל מערת המכפלה. החסידים שנכחו באותו מעמד מתארים את תפילת המנחה שהתפלל הרבי במשך שעותיים תמימות בעמדו על 'המדרגה השביעית' בקיר החיצוני של המערה, המקום הקרוב ביותר למערה אליו הורשו היהודים לגשת. הרבי התפלל

(מסגרת), ובקבלת הפנים השתתפו תלמידיו הרבים ובני משפחתו של הרב הראשי. לאחר שדיברו בדברי תורה, ביקש הרבי מכל הנוכחים לצאת מן החדר ושוחח עם הרב קוק ביחידות על הדרכים בהן ניתן לסייע ליהודי רוסיה המצויים בצרה. הרבי והרב קוק חזרו ונועדו פעמיים נוספות במהלך הביקור בארץ, ובפגישות אלו שוחחו בעיקר בענייני השקפת עולמם השונה. "הייתה זו פגישה ידידותית מאוד, פגישה נעלית ומרתקת שנפגשו בה שני עולמות של מחשבה", כפי שסיכם רבי משה לייב שפירא ראש ישיבת תורת אמת.

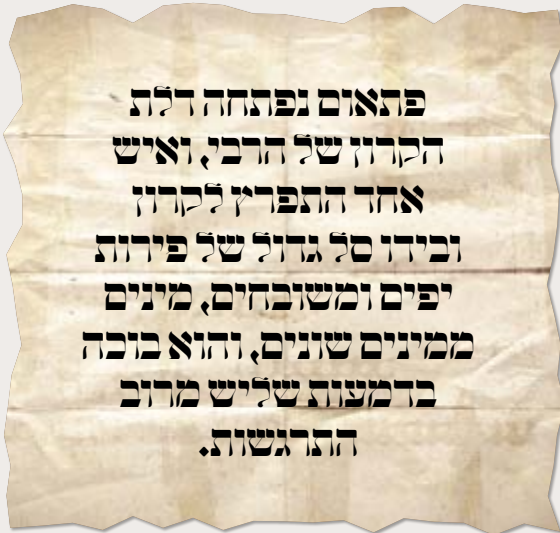
באותם ימים פגש הרבי רבים מגדולי ארץ ישראל ורבניה, ובהם את הראשון לציון הגאון המקובל רבי יעקב מאיר. פגישתם הראשונה הייתה חפוזה בערב שבת, וביום ראשון הגיע הראשון לציון לבקר את הרבי והתנצל על כך שלא בירך ביום שישי את הברכה "שחלק מחכמתו ליראיו". בין הדברים ביאר את ההבדל בין נוסח הברכה 'שתן מחכמתו' הנאמר על חכם גדול מחכמי אומות העולם לבין נוסח הברכה 'שחלק מחכמתו' הנאמר על חכמי ישראל, כי הצדיק הוא "חלק א-לוה ממעל" ואינו נפרד כביכול ממנו יחברך.

מירון הוא 'אוהל' שמת

במהלך ביקורו נסע הרבי להשתטח על קברי הצדיקים בגליל, בהם נשא תפילה בדמעות שלישי על יהודי מזרח אירופה הנתונים בצרה ובשביה. בקברו של רבי יצחק נפחא מצאו החסידים לאחר מכן פתקה בכתב יד קדשו: "כל התלמידים הלומדים ברוסיה. כלל ישראל מרגיש מחסור בגשמיות וברוחניות".

את ביקור הרבי בבית העלמין העתיק בצפת תיאר הרב גליצנשטיין ביומנו: "אדמו"ר שליט"א ניגש לקברו של האר"י ואמר איזו תפילה מתוך הסידור, נשא עיניו למרום ונותר לעמוד דומם בדבקות בלי כל תנועה, נשמעה רק בכיה חרישית שעוררה את כל הנוכחים וגעו בככיה גדולה. הרבי קרא את הפדיונות שהביא עמו, השתטח על קברי האר"י, הרמ"ק, רבי שלמה אלקבץ והבית יוסף. ולאחר מכן ירד לבדו למערת רבי משה אלשיך ושהה שם משך זמן".

למחרת לפנות בוקר, נסע הרבי לקבר הרשב"י במירון. "כשבא למירון כבר האיר המזרח והשמש התחילה לעלות, אדמו"ר שליט"א סגר

אברהם אבינו התחיל אתם ממשיכים!

הזדמנות היסטורית

דירה להשקעה בעיר האבות

דירות חדשות 3-5 חדרים בבית השלום

החל מ- 1,197,000 ₪

חלל רב תכליתי

מעלית

קרבה למרכז מסחרי

מפרט טכני עשיר

5 דקות ממערת המכפלה

***6740**

www.beithashalom.com

הרחיבי מקום אהלך
גאולת בנימין בימי האבות

"יש לי רצון עז לברך שהחינו!"

פנינים מפגישתם ההיסטורית של הרבי הריי"ץ והרב קוק גם זו היה מבחין ברגשות העמוקים שהביעו הרבי הריי"ץ והרב קוק בסדרת הפגישות שקיימו בתקופת ביקורו של הרבי בארץ ישראל. הלהט שאפף את שתי דמויות ההוד הללו כל ימיהם, ברגשי אהבה לכל יהודי באשר הוא ובאחריות לשלומם הגשמי והרוחני של העם, הפך ללהבה של ממש כאשר התראו פנים אל פנים.

שנתיים קודם לכן, בעת מאסר הרבי הריי"ץ, שיגר הרב קוק מברק בהול למשרדי הג'וינט בניו יורק, וביקשם "לנסות מקסימום כדי לשחרר, לדווח תוצאות". במלאת שנה לשחרורו הניסי של הרבי, ב"ב תמוז תרפ"ח, חתמו יחד שני המנהיגים התורניים של היישוב היהודי בארץ, הרב קוק והרב זוננפלד, על מודעה הקוראת לציבור לציין ולחגוג את שחרורו של הרבי. לקראת בואו של הרבי לארץ בשנת תרפ"ט, הוא פנה לעזרתו של הרב קוק בהשגת הרישיונות הדרושים ותיאר בפניו את מטרת ביקורו להשתטח על קברי הצדיקים.

למחרת בואו לארץ, ביום שישי ג' אב, ביקר הרבי יחד עם זקני וראשי חסידי חב"ד בבית הרב קוק, בו התקיימה קבלת פנים לרבי בראשות הרב, ועמו הרב יעקב משה חרל"פ, הרב דובער קוק רבה של עפולה, הרב רפאל קוק, רבניש ואישי ציבור רבים. הרב קוק פנה אל הרבי בהתרגשות רבה: "למרות שלפי ההלכה אין חיוב לברך 'שהחינו', כיוון שלא הכרתי את פני קדשו פנים אל פנים, אולם בעקבות ההכרה שהייתה לי עם כבוד קדושתו על ידי המכתבים ובצירוף שמחת הלב בראיית פניו שהיא כל כך עצומה - יש לי רצון עז לברך ברכת שהחינו!"

בשיחתם סיפר הרב קוק על זיקתו לחב"ד, ובייחוד על כך שאימו הרבנית פרלה זלטה היתה בת של חסיד ה'צמח צדק'. "לכבוד בואו של הרבי", סיפר ר' חנניה יוסף הלפרין שנכח במעמד, "חבש הרב קוק כיפה מיוחדת. הרב קוק סיפר שקיבל בנעוריו מאחד מחשובי חסידי חב"ד בעירו כיפה שנעשתה מאריג אותו לבש ה'צמח צדק'. את הכיפה הזו הוא נוהג לחבוש רק בימים הנוראים, אבל כעת לכבוד בואו של הרבי, החליט לחבוש את הכיפה הזו בקבלת פניו."

לאחר ששוחחו בדברי תורה, פנה הרבי האורח אל הרב ואמר בקול: "יש לי ענין סודי לשוחח, דבר סתר לי אליך."

כל הנוכחים הבינו את הרמז ויצאו מן האולם, בו נותרו הרבי והרב, ועמם ר' רפאל קוק אחיינו של הרב. הרבי תיאר בפני הרב את הנפש בה פועלים החסידים ברוסיה להחזקת התורה והיהדות במחלת, וביקש את המלצתו של הרב על אנשים שכדאי להיעזר בהם במסעו המתוכנן לארצות הברית כדי לממן את הפעילות ברוסיה. הרב קוק המליץ לרבי לפגוש את איש העסקים הארי פישל שנודע כנדבן גדול לענייני תורה ויהדות וכן את השופט העליון לואי ברנדייס. הרבי והרב קוק אף חתמו יחד על מכתב משותף למען יהודי רוסיה.

במוצאי השבת הגיע הרב קוק לבקר במלוננו של הרבי, בניגוד להרגלו. בפגישה זו נכח גם הצדיק הירושלמי ר' אריה לוי שסיפר: "בין השאר דובר באותה שיחה על הידיעה בעיתוני התקופה על תרופה מיוחדת שהומצאה לריפוי עצב מכאיב. אמר האדמו"ר ששמע מאביו בשם זקנו האדמו"ר האמצעי, שכבר ידעו בזמנם על תרופה זו וכבר כתבו על כך בכתבי החסידות שלהם". הרב משה צבי גריה סיפר שבפגישתם עסקו גם בנושא עליית החסידים לארץ ישראל, והרבי הביע את חששותיו לגבי עתיד הנוער העולה לארץ עקב התגברות החילוניות.

לאחר שבוע הגיע הרבי שוב לביתו של הרב קוק לפגישת פרידה שהייתה ממושכת ובה הביעו את דעותיהם השונות בשאלה האם נדרש לנקוט פעולה מעשית למען גאולת ישראל. בסיום הפגישה מסרו הרבנים הצהרה לעיתונאי של 'דאר היום': "אנחנו מקווים לנהל את המעשים שביאו להקלת מצב היהודים ברוסיה בכלל, ובפרט החלשת הרדיפות נגד הדת, בצורה שלא תוליד התקוממות מצד הממשלה הסובייטית".

פגישות אלו של הרבי והרב חיזקו והידקו את קשרי הידידות ביניהם, על אף השקפותיהם השונות בשאלות הנוגעות לכלל ישראל. על כך מעידים המכתבים שהחליפו ביניהם תדיר במהלך השנים הבאות. כחודש לאחר ביקורו בארץ, בהגיעו לארצות הברית, כתב הרבי הריי"ץ מכתב לרב קוק בו תיאר כיצד נפל למשכב מרוב צער כאשר שמע בדרכו על מאורעות תרפ"ט. "לקראת השנה החדשה", כתב הרבי, "הנני לברך את כבוד תורתו שליט"א ולהתברך מאיתו בברכת שנה טובה ומתוקה, שנה אשר בה ירים השם יתברך את קרן התורה וקרן אחינו בני ישראל ויגאלנו בגאולה שלמה, ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ, ויקיים היעוד ויבא לציין גואל".

אח נז בני ישראל, הקרובים ורחוקים, ברכת ר' עליכם, מחררי קודש.

אחים יקרים!

הלא לשמע און שמענו את כל התלאה אשר מצאה את כללות אחינו, יושבי רוסיה תחת הממשלה הסובייטית, ואת כל הרעה אשר יעשו מרשיעי ברית ואחים נפשעים, לחיים ולשבח את כל קודש ר' בישראל, והנה חקים ד' לנו בדור הזה מלאך משיע לאחוננו אלה המיוגעים בצרת הגוף והנפש, הוא ניהו **הרב הקדוש צדיק ונשגב בקשית מו"ה יוסף יצחק שניאורסאהן שליט"א**, האדמו"ר מליובוויץ. אשר במסירות נפש נפלאה התנוק את עמדי הדת והיהדות, והאיר באור תורה ונר מצות את מחשבי הארץ המאפליה החיא, אמנם קמו עליו רשעי ארץ, וטרדוהו ורובו, ונתנוהו בבית הסוהר תחת קנאתו לשם יתברך וקדושת תורתו, אבל בחסד ד' השוכר את רגלי חסידיו יצא לחירות ויחד עם זה הוקם במרחב רגלו בצאחו מארץ המחשכים, ביום י"ב תמוז שנת תרפ"ו העבר והיה היום הזה **יום גילה יום דיצה וחרוה לכל בית ישראל**, לכל יראי ה' וחושבי שמו,

וכאשר הצדיק פאר זיגנו זה הוא עומד גם כעת על עמדתו בקודש ומרחוק הוא משתדל בכל אומץ להושיע עורה בצרחה לאחיו הנתונים בסיומת הרשעה לחוק את ידם בכל עניני הדת והיהדות, בהחזקת רבנים, ושיבות לתלמוד התורה, לכנין בתי טבילה, וכל עניני הקודש שהם צריכים הוצאה רבה, ומפני הריסות הקהלות ורדיפות העריצים אין לאל"ף ידי אחינו בעצמם שמה לכונן את הרברים הקדושים הללו, ועל כן הנני קורא בזה לכל אחינו היקרים הקרובים ורחוקים, כבדו נא את היום הזה, אשר פרה ד' את נפש עברו המוסר את נפשו על קדושת תורתו בהמשכת מפעליו הגדולים לחוס ידים רבות, ולהתנרב כל אחד ואחד כפי השנת ירו וברכת ד' לטובת החזקת מוסרי הדת והיהדות ברוסיה הסובייטית.

וצור ישראל יציל את עמו מכל לוחציו והתועים על הצעו ישפטו, ויזכנו לחאיר באור התורה והמצוה את כל מחשבי שלם, וזוכה לגאולה שלמה כ"א.

כנה"ו ונפש החיותם כפרנה נאמנה טהר הקודש מירושלים.

אברהם יצחק הכהן קוק

את 'ברכת אבות', הברכה הראשונה בשמונה-עשרה, באריכות גדולה ובנעימה של הימים הנוראים.

בשעות הערב התרחש הרגע ההיסטורי בו ביקר הרבי בתוך מערת המכפלה, כאשר באופן נדיר ניתנה לו ולמלוויו הרשות להיכנס מידי המוסלמים ששלטו במקום, בהשתדלותו של ר' אליעזר דן סלונים. ר' אליעזר דן הי"ד, שנרצח בידי ערביי חברון ימים ספורים אחר כך בפרעות תרפ"ט, היה בעל השפעה רבה על חיי היהודים בעיר ועל מרקם היחסים עם הערבים, ולכבודו הצטרפה לביקור הרבי במערת המכפלה משלחת של נכבדי התושבים הערביים שהדריכה את המבקרים בדרכם פנימה.

"עלינו למקום קבורת האבות דרך המסגד", סיפר החסיד ר' שלמה זלמן קלונסקי שנלווה לרבי, "עברנו ליד המצבות הגדולות המכוסות בשטיחים יקרים ובפרוכות רקומות פרחים בפתילי זהב טהור. ליד מצבת אבותינו אברהם ושרה הראו לנו פתח בור של מערה ובו תלויה מנורת שמן זית הדולקת תמיד. הרבי הלך בראש, כולו מחשבות, מהורהר מאוד, והמלווים אחריו. התפלאתי איך הוא מוצא את דרכו בסבך הדרך, כי נדמה היה שענינו עצומות ושפתיו נעות, ורוחות תפילה".

בדיעבד התברר שהרבי היה המבקר היהודי האחרון במערת המכפלה באותה התקופה, שכן עם חורבן היישוב היהודי בחברון לא יכלו היהודים להגיע למערת המכפלה במשך קרוב לארבעים שנה.

מהי המפלגה של הרבי?

בסיום ביקורו האחרון בכותל המערבי, בטרם נסע מירושלים לחל אביב בדרכו לחו"ל, הזכיר הרבי את

זה מְשָׁנָה מה רואים

רצים למשנה 3

סדרת הקיץ המצליחה חוזרת בגדול!

אשר & more

האם יצליחו להציל את
מגילת הנחושת?

לצפייה חופשית!

חפשו בגוגל והרשמו עוד היום

רצים למשנה

סולמות גאה להציג בפניכם את סדרת הקיץ החוויתית ללימוד משנה. השנה לומדים מסכת בבא מציעא. בואו לצפות בפרק חדש כל יום החל מ- ט"ז תמוז (8.7)

מבית
סולמות
יהדות חיבור חוויה

האגף
לחברות
יהודית
יוצרים חיבור לנשמה

דברי חז"ל "לא אמר אדם לחברו צר לי המקום שאלין בירושלים" ואמר: "חז"ל התכוונו בזה רק למושג של 'מקום' ולא למושג של 'זמן'. כי במקום אכן אפשר להצטופף ראש ליד ראש והמקום אינו צר, אך כמה שנוגע לזמן - הרי כמה ששוהים בירושלים לא מספיק הזמן..."

את הדרך מירושלים לתל אביב נסע הרבי לצד השופט גד פרומקין, שהיה השופט היהודי היחיד בבית המשפט העליון של המנדט הבריטי ומוצאו מגזע חסידי חב"ד. פרומקין תיאר לימים בספרו כיצד הציע לרבי לבקר בפרדס שבבעלותו במושבה רחובות, ואכן נסעו יחד מתל אביב לרחובות, דרך נס ציונה וראשון לציון. "את המושבות שעברנו דרכם ראה הרבי רק בחשכת הלילה. ואוי לאותה בושא, משבאנו לפרדס לא יכולנו להיכנס לתוכו ואף לא להצטין בו, כי מצאנו את השער נעול והשומר כבר הלך למושבה".

"אבל הטיול לא היה לשווא, לי הייתה קורת רוח לשבת במחיצתו של האדמו"ר הגדול, והוא עצמו נהנה מטיול באוויר הצח. ובטוחני שמשוהו מההתקדמות הגדולה בהתיישבות נקלט ברוחו למרות החושך, לימים הלא נתן ידו להקים ישובים חקלאיים וישיבות בסביבות חקלאיות בארץ ישראל, ומושב חסידי חב"ד בסאפריה (=כפר חב"ד) וישיבת חב"ד בלוד יוכיחו".

בתל אביב פגש הרבי את מר ישראל רוקח, לימים ראש העיר תל אביב ושר הפנים. מר רוקח בירך את הרבי ותיאר את הצער והזעזוע שחשו תושבי תל אביב בעת מאסרו בשנת תרפ"ז ועד כמה מאושרים כולם מהכבוד הגדול שעשה להם הרבי בהגיעו לבקר בתל אביב. הרבי השיב: "יקר לי מאוד הרגש הין והיחס החשוב שמראים לי, מבין הנני אמינית דבר זה, כי כל הכבוד שעושים לי בא ממקור החיבה ואהבה יתרה שבני ישראל בארצות החופשיות בענייני דת, רוחשים לאחינו היושבים בעמק הבכא בגלות המר".

במהלך הפגישה עם מר רוקח התגלגלה השיחה על נושא המפלגות השונות בעם. "הרבי אמר להם שהמפלגה שלו היא 'חיוזק התורה והמצווה'", מספר הרב גליצנשטיין, "כשהיה ברוסיה חשב שבקרב עמנו כבר אין מפלגות, כי בזמן שהראש מקבל מכה חזקה מזדעזעים כל האיברים ומרגישים רק את כאב הראש. אולם כשיצא מרוסיה ראה לצערו כי עדיין קיימות מפלגות בישראל, אז נזכר במפלגה שלו 'חיוזק התורה והמצווה'".

הרופא מבקש 'תיקון'

בתקופת ביקורו של הרבי בארץ ישראל הייתה הסלמה במתיחות שבין היהודים לערבים, בין היתר בעקבות כעסם של הערבים על התפילות שמקיימים היהודים בכותל המערבי. ביום שישי י"ז מנחם אב תרפ"ט, ביום בו עזב הרבי את הארץ ברכבת בדרכו לאלכסנדריה שבמצרים, עלו אלפי ערבים להור הבית בירושלים ולאחר שרוחם שולחבה בידי הדרשנים במסגד, הסתערו הפורעים על השכונות היהודיות בקרבת העיר העתיקה

"רואה אני כיצד כל אחד מהם מחפש בי את זכרונות הקודש מימים עברו, רוצים הם לראות כי את הצמח צדק הקדוש. עיניהם בורקות ועל מצחם אגלי זיעה, שמחים ונרעשים. ניכר שבקרבת מתחיל מאבק פנימי, שמחת הרגע מתערבת בזכרונות הישנים. הרגע הזה השפיע עלי ורומם אותי לעולם אחר."

וטבחו ביהודי ירושלים. למחרת ביום השבת, התפשטו הפרעות לחברון, בה נהרגו באכזריות 67 יהודים ורבים עברו התעללות נוראה.

הבשורות המחרידות הגיעו לסיפון האונייה עליה שהה הרבי בדרכו ממצרים לאירופה. "בהגיעני הבשורה המעציבה מהפרעות שנעשו בארץ הקודש, נחליתי במחלת כליות מרוב צער ועגמת נפש, ותודה לא-ל אשר היקר באנשים החכם הנודע והירא אלוקים באמת הד"ר וואלאך שי' היה עמי ויעש לי רפואות להקל מכאובי", כתב הרבי לרב קוק מאוחר יותר.

אכן, יחד עם הרבי שהה בספינה הד"ר ר' משה וולך שהקים את בית הרפואה 'שערי צדק' בירושלים, ועמד לעזרת הרבי בהענקת סיוע רפואי ברגע שהתעורר הצורך. לימים סיפר הרבי לחתנו הרבי זי"ע שלאחר שחזר לאיתנו נכנס אליו הד"ר וולך וביקש 'תיקון'. לשאלת הרבי על מה ולמה, השיב הרופא: "הרי הדבר ברור שהרבי בהיותו מנהיג ישראל שרבים צריכים לו חייב להיות בריא, ולפיכך ברור שהרבי לא היה נעשה חולה אילולא הייתי יחד עמו בספינה, במצב בו לא הייתה אפשרות שהרבי יירפא בדרך הטבע... ועל כך ברצוני לבקש תיקון".

את מסעו לארץ סיכם הרבי במילים קצרות ונוקבות במכתב לבתו הרבנית חיה מושקא, שנחשף בשנים האחרונות (בתרגום מידיש): "האמת היא כזו, הנסיעה לארץ ישראל הייתה בעלת שלושה צדדים: קדושה, חכמה ופוליטית. כל צד בפני עצמו היה כרוך במחיר של הרבה כוח ומאמץ, קל וחומר כאשר שלשת הדברים ביחד, הרי זה יותר משלש פעמים ככה. לא חסרה לי עגמת נפש. התייגעתי הרבה מאוד, בכיתי ברצינות על נפילתה של ליובאוויטש שלנו (חורבן החסידות תחת השלטון הקומוניסטי), נשקתי את אבני הכותל המערבי בעונג מר ומתוק, הזכרתי את כל אחד ממשפחתנו יחיו ברחמים ותחנונים. התחננתי לפני ה' במקומות הקדושים על כל אחד בפרט ועל כולם ביחד.

"בלילות לא ישנתי יותר משעתיים, חסתי על כל רגע עד כמה שיכולתי. הייתי מסוגר. נמאס עלי מתן הכבוד של אנשים וזמזום הדבורים הרועש שלהם שהיו לי למדקרות, הסתכלתי על עצמי ביושר והדבר גרם לי חשק טוב לתהלים עם דמעות. הייתי בחלק אחר לגמרי של העולם. היו אלה רגעים טהורים, וזה עלה לגופי במחיר גבוה יותר מכפי שיכל להכיל".

קונים מנוי ומצילים את תיאטרון אספקלריא!

מיילא אישיג מחייסד גאטרוני אספקלריא מצי אובכי:

בעקבות משבר הקורונה שפגע בנו אנשוח אני זקוק לכם.
אני לא מבקש מכס לתרום,
אני מבקש מכס לתת לי לעשות את מה שאנחנו יודעים לעשות
הכי טוב: **תרבות יהודית**

הסתכלו איתי קדימה וקנו מנוי לעונת החורף של התאטרון.
קניה של מנויים תאפשר לתאטרון שלא לקרום
כלכלית, ובהתאם, להציג עבורכם הצגות מעולות
בחורף הקרוב.

עשו מנוי עכשיו, מבטיח שתהנו אחר כך,
להתראות משני עברי הבמה.

שאכס, מצי

עזרו לנו להתגבר על משבר הקורונה,
ריכשו מנוי לעונת החורף והצילו את התיאטרון מקריסה

מנוי שנתי לכל ההצגות: 500 ₪ // מנוי ל-8 הצגות: 350 ₪ // מנוי ל-4 הצגות: 200 ₪

לרכישה חפשו בגוגל: מצילים את אספקלריא

אֶסְפַּקְלָרִיָא
(צי"ד)

סיפורי חסידים | זלמן רודמן

ובגויים לא יתחשב ^{ג, ט}
 "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" - משל למלך בשר ודם שהזמין לארמונו אומנים שונים והאכיל כל אחד מהם בזמנו. וכדי שלא לצער את בנו, הזמינו גם-כן להסב ביחד עמם. כשיצאו כל בעלי האומנות, שאל בן המלך את מחנכו, עם מי אוכל היום? ענה לו: היום תאכל עם המלך בעצמו. וכך, בזמן הגלות אוכלים בני ישראל עם כל האומות יחד. אך בגאולה לעתיד לבוא, יהיו בני ישראל אוכלים לבדם עם הקב"ה, שנאמר "הן עם לבדד ישכון". ואל להם לישראל לדאוג שמא סעודותיהם עם האומות ירדו להם מהחשבון, שהלוא נאמר "ובגויים, לא יתחשב". (ילקוט שמעוני)

המחשבה האחרונה כמעט הכריעה אותו. אולם לפתע קמה במוחו מחשבה נגדית. "נאמר בפסוק, 'מה מצעדי גבר כוננו'; האם עליי 'לסייע' לקב"ה לכוון את צעדיי? ... ממני נדרש לעשות בזה הרגע כל שביכולתי כדי להימנע מחילול שבת, ומה שיהיה הלאה, זה כבר ענייני של הקב"ה!". במחשבה הזאת התחזק ר' בערל בליבו והוא קם ממקומו ויצא לחצר המחנה.

בחצר פגש ר' בערל את אחד האסירים שהיה אף הוא יהודי ושתפקידו היה לשמור על הניקיון. "קיבלתי פקודה לבוא הנה ולהצטרף לקבוצת המנקים", זרק ר' בערל לאיש, והחל להסתובב מצד לצד. כך בילה את מרבית שעות השבת. השמש כבר עמדה לשקוע ועליצות מסויימת מילאה את ליבו של ר' בערל על כי הצליח לעבור שבת נוספת בלי לחלל את קדושתה. פתאום קטע את שלוותו אחד מחבריו הפועלים שעבדו עמו בתפירת נעלי הבית. "העמדת את כל ההנהלה על הרגליים!", אמר לו בהרגשות, "כולם מחפשים אחרך ושואלים להיכן נעלמת!".

כעבור שעה קלה נקרא ר' בערל להתייצב לפני חברי ההנהלה. ליבו פרפר. יותר משפחד מהעונש הצפוי לו, חשש שמא מתוך רצונם להתנכל לו, יאלצוהו מעתה והלאה לעבוד בשבת מעבר למה שדרשה העבודה הרגילה במפעל.

לפתע פנה אליו המנהל הראשי ושאל: "אמור לי בבקשה את האמת... מדוע התחמקת היום מעבודתך - בגלל השבת?".

הוא ניגש אל האחראי ואמר לו: "הרי צריך להעמיד מישהו ליד הכניסה כדי לשמור שאיש מהעובדים לא יגנוב רצועות עור!"... וכדי לחזק את דבריו, תקע לידו של האחראי חפץ בעל ערך

פניו של ר' בערל החליפו גווניו. הוא בלע את רוקו וניסה לומר משהו, אך לא הצליח להוציא הגה מפיו. הוא הניד ראשו כמאשר.

המנהל הראשי השתק ושקל בכובד ראש את הדברים, בעוד כל יתר חברי ההנהלה ממתנינים בדממה למוצא פיו.

כעבור רגע התנער מהרהוריו ואמר: "שמע נא... לא הרחק מכאן יש מחסן עורות גדול. הסחורה במחסן זה יקרה מאוד, ואנחנו העמדנו שם שומרים מבין האסירים. אלא שלאחרונה נודע לנו כי שומרים אלו מועלים באמון שנתנו בהם וכי הם בעצמם גונבים סחורה מהמחסן. אנחנו מחפשים שומרים נאמנים שיחליפו אותם".

המנהל עשה אתנח קל בדבריו ור' בערל התקשה להאמין למשמע אוזניו. "רואה אנוכי כי איש עקשן ועקרונני אתה", המשיך, "לפיכך, מהיום והלאה תהיה אתה השומר במחסן העורות הגדול".

לשמחתו של ר' בערל לא היה קץ. מאותו יום ועד לתום ריצוי עונשו - כעבור כשנתיים - שימש שומר במחסן העורות הגדול. החשש המתמיד מפני חילול שבת, נחסך ממנו. שוב התברר כי העקשנות היהודית משתלמת.

תקע לידו של האחראי חפץ בעל ערך. הלה הסכים להצעתו וכך עברה עליו שבת נוספת בלא שיאלץ לחללה.

בשבוע הבא, כששב על הבקשה לפני האחראי, סירב הלה בתוקף. "את העבודה הזו יכול לבצע גם אדם שחסרה לו יד וכדומה. לך יש שתי ידיים ואתה מסוגל לעבוד!", השיב לר' בערל המאוכזב.

בינתיים הגיעה השבת ור' בערל לא ידע את נפשו מדאגה.

בשבת בבוקר התייצב כמו כולם במקום העבודה, אך חש כמי שידיו כבולות בשלשלאות. ידו החזיקה בחוט, אך היא לא הייתה מסוגלת להשחילו במחס.

מחשבות מעיקות התרוצצו במוחו. "הרי אם לא אעבוד, ישלחו אותי לסיביר!", חשב לעצמו. "כאן, ברוך ה', אינני נכשל באכילת טרפות, בזכות משלוחי המזון שמגיעים אליי מדי פעם מבחוץ. גם זוג תפילין שהוברח לכאן מניח הנני מדי יום. ואילו שם, בסיביר... שם קרוב לוודאי אפסיד את כל אלה וגם מחילול שבת לא אנצל..."

וכך, במקום לתפור נעליים, ישב וטווה את חוטי מחשבותיו.

ר' בערל צעד ברחובה של מוסקווה שעה שגבר בשנות העמידה, חנוט בחליפה נאה ומכופתרת, הדביק את צעדיו ונגע קלות במרפקו. ר' בערל עצר מלכת והאיש שלף מכיס מקטורנו נייר קטן ומבריק שהחסיר פעימה מליבו של ר' בערל וכיסה את פניו בחיורון עז. זאת הייתה תעודה שהעידה כי נושאה נמנה עם אנשי הבולשת הרוסית, נ-ק-ו-ד.

האיש סימן באצבעו לעבר מכונית שחנתה לא-הרחק משם ור' בערל הבין היטב את הרמז. לאחר נסיעה של כמה דקות נעצרה המכונית ליד בניינה המרכזי של המשטרה החשאית במוסקווה.

ר' בערל גורביץ' היה אברך חסיד חב"ד והימים הם ימיה האפלים ביותר של רוסיה הקומוניסטית. ימים שבהם יהודים נרדפו ברוסיה רק בשל יהדותם, ושומרי מצוות בגלוי - נרדפו שבעתיים.

ימים אחדים עשה ר' בערל בתא המעצר שבאגף החקירות, מבלי שאיש מבני משפחתו ידע על כך. מדי כמה שעות הוצא מתאו והובל לחקירות ארוכות ומתישות. החוקרים רצו לדעת הכול. היכן פועלות ישיבות מחתריות, מה מעשיו של חסיד פלוגי, איפה נמצא ילד אלמוני והיכן בחור פלמוני.

ר' בערל השים עצמו תמים ודבק בגרסתו לפיה אין הוא מכיר אף לא אחד מבעלי השמות שהוצגו לו. לבסוף החליטו החוקרים לשחררו לביתו, אך לא בלי 'תמורה'. "מהיום אתה תכיר את כולם ותדע בדיוק היכן הם ומה מעשיהם!", הורו לו בנימה שלא השתמעה לשתי פנים. "עליך יהיה להסתובב בין החסידים, לאסוף מידע עליהם ולהעבירו לדינו..."

כעבור ימים מספר עשה ר' בערל 'זיכרח'. הוא וזוגתו עקרו ממוסקווה למקום בלתי נודע ברחבי רוסיה הגדולה. בינתיים פרצה המלחמה ור' בערל יכול היה ליהנות משלווה יחסית, שכן עיקר מעייניהם של השלטונות נתונים היו למלחמה מחוץ ולא ל'עבריינים' מבית.

אך לא לעולם חוסן...

המלחמה הסתיימה ושוב נשלחה ידה הארוכה של המשטרה החשאית לכל עבר. ר' בערל נעצר פעם נוספת ובעקבות זאת נשלח למחנה-עבודה בסביבות עיר הגבול למברג.

רעייתו וכל יתר בני משפחתו הצליחו לחצות בגניבה את הגבול הרוסי ולצאת לחופשי. ר' בערל התגעגע למשפחתו מאוד. אולם מה שבאמת הטריד אותו היה עניין השבת.

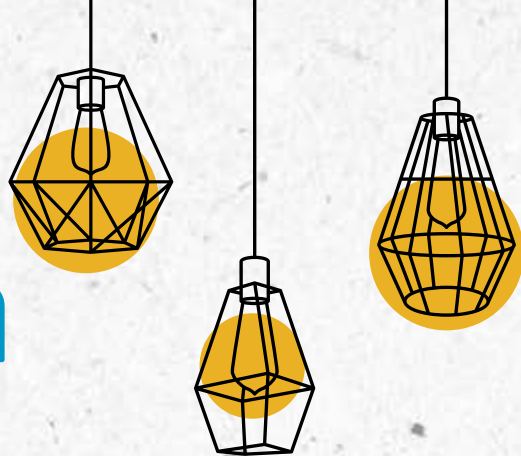
כל ימיו ברוסיה הקפיד ר' בערל על קיום כל המצוות ובכללן שמירת שבת. מה יעשה במחנה-העבודה? עובדי המחנה שבו הוחזק עבדו בתפירת נעלי-בית מעור כעבור בית-חרושת שחתם חוזה עבודה עם הנהלת המחנה. כל פגיעה בתוצרת נחשבה לפגיעה באינטרסים של רוסיה, עוון בל יכופר!

בשבת הראשונה השתמט ר' בערל מהעבודה ואיש לא חש בכך. אולם כשקרבה ובאה השבת השנייה, החל ר' בערל לחרוד לגורלה.

בערב שבת צץ במוחו רעיון. הוא ניגש אל האחראי ואמר לו: "הרי צריך להעמיד מישהו ליד הכניסה כדי לשמור שאיש מהעובדים לא יגנוב רצועות עור!"... וכדי לחזק את דבריו,

מבצעים
מיוחדים

חודש הספר הספריית בית אל

בקרְבְךָ קְדוֹשׁ | א-ב'
הרב יהושע שפירא
שיחות לפרשיות השבוע

חומש הראי"ה | 5 כרכים
בראשית | שמות | ויקרא | במדבר | דברים

מעט מן האור | מארז
הרב חנן פורת
עיונים בפרשיות השבוע, מדרשים, שירים וציולמים
מרהיבים מעפי ארץ ישראל

דע מה שתשיב לעצמך
הרב זאב קרוב

ספרי הרב זוין
סיפורי חסידים | אישים ושיטות | לתורה
ולמועדים | לאור ההלכה | המועדים בהלכה

משנה תורה בכרך אחד
מהדורה מדויקת ומושלמת, מכוסה ומנוקד

מדרש הבית
שמואל שנהב
מבט חדש על אופן הדיון בפרשות
השבוע סביב שולחן שבת

בצל ידך
מאיר בזק
מסע אמיץ ומרתק אל עומק הטוב שבנפש, לאור
תורתו של רבי נחמן מברסלב והראי"ה לוק

ספרי הרב גינזבורג
נפש בריאה | רפואה שלימה | אמנות החינך | אל עולם הקבלה |
אור ישראל | הזמן הפנימי | הממד הפנימי | הנפש | אהבה

זוגיות ומשפחה | ילדים ונוער | סיפורת | יהדות, הגות ועיון | חדשים

הכתינו משלוח עוז היוס באתר ספריית בית אל

להשיג ברשתות ובחנויות
הספרים המוכרות

1-801-700-201

www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

מול מואב דבֵּרְהָה עֵצָה יָקָה

"לכו העמיד אליקים נביא גדול גם בקרב האיננים, וזה בלעם. הוא היה מדבר עם אליקים ושומע ממנו סודות גדולים. אבל בלעם היה רשע, והוא נצל את פוח הנבואה שלו כדי לקבל ולעשות דברים רעים. כך התמייצו אמות העולם את ההזדמנות שקיבלו".

"כן, אמר אבא, וזה מענינו מאוד. מואב איננה, בלעם איננו, אבל עם ישראל חי. הנה, אחרי כמעט ששליש-אלפים ושלוש-מאות שנה מאז אותה נבואה של בלעם, אנחנו חיים בארץ ישראל, ממש כמו שנבא בלעם - וישראל עשה חיל!"

(על-פי ספרי, פרשת בְּרַכְיָה. ילקוט שמעוני תחלת פרשת בְּלַק, רשיי במדבר כהה)

שתקנו במבוכה וצביקה מהר והשיב: "במקום היה שכן מסמכת מואב". קרא אופיר, "מהספור על בלק מלך מואב שהזמין את בלעם לקבל את בני ישראל".

"בדיוקו", טפח צביקה על שכמו. "שם, על אחד הקרים שמולינו עמד בלעם ורצה מאוד לקבל את בני ישראל...".

"רצה לקבל אבל נאלץ לברך", צחקה תמר. "נכון", אמר צביקה. "במקום קלילות יצאו מפיו ברכות עצומות ונבואות מסכלאות. הוא אפילו התנבא שבאחרית הימים יבוא המשיח, ואז עם ישראל יגיע לשיא הצלחתו".

"מה, בלעם היה נביא?", שאלתי. "כן, זה מאוד מענין, אמר צביקה. "הוא אכן היה נביא, ולא סתם נביא, אלא דומה בנבואתו למשה רבנו, גדול הנביאים".

"אין זה יכול להיות?", שאלנו יחד. "וגכן", הסביר צביקה, "על הפסוק וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ: 'בְּיִשְׂרָאֵל לֹא קָם, אֲבָל בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם קָם, כִּי פִשְׁתָּבוּא הָאֵלֶּה, וְכִשְׁפַל הָאֲמוֹת יִרְאוּ אֶת הַטּוֹב הַנִּפְלָא שְׂזוּכָה לוֹ עִם יִשְׂרָאֵל, וְיִכְלֻ הַגּוֹיִים לְכוּא בְּטַעֲנָה לְאֵלֵיהֶם. אֵלֵינוּ הֵייתָ נוֹתוֹ גַּם לְנוּ נְבִיאִים, כְּמוֹ שֶׁנִּתְּתָ לְיִהוּדִים, הֵייתָ גַּם אֲנַחְנוּ מְקַיְמִים אֶת מְצוּוֹתָיו. זֶה לֹא כִירוּ"

התורה שלך

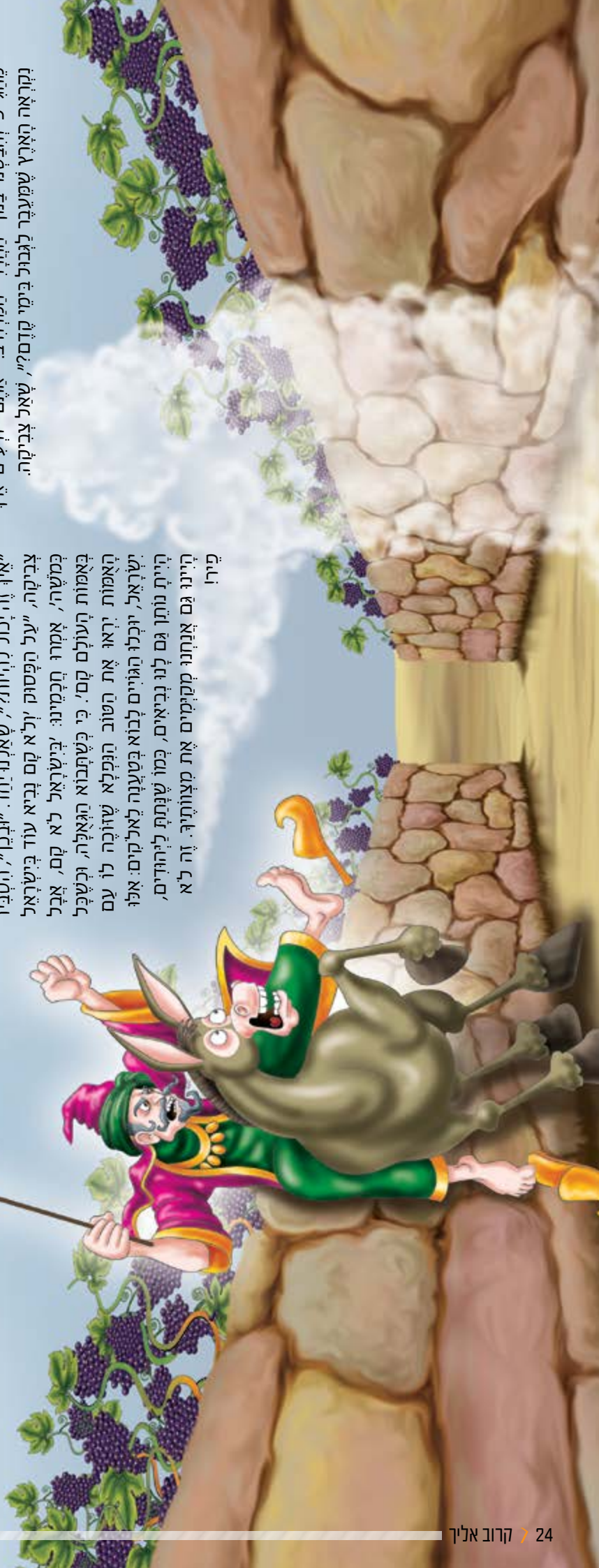
"קדימה, עלו לגיפוי, אמר צביקה. חיוך רחב התפשט על פניו השופות, שכוּבַע בוקרים רחב שזלים הצל עליהו מחם השקט.

התישבנו בתוך הגיפוי וקשרנו את עצמנו פתגורות הפתיחות "לאן נוסעים?", שאלה תמר.

צביקה הסתובב לאחור והסביר: "אנחנו נעשה טיול גיפויים פאזור נאות הפכר. זה אזור מדברי, בפצה הרומי של ים המלח".

יצאנו לדבר. צביקה הוביל אותנו בתוך הואריות בין הקרים. זו הייתה חניה מרגשת וכיפית מאוד. ואז הגיפוי עצר.

"למה אתה לא ממשיך?", שאלנו את צביקה. "והג הגענו לגבולי, הוא ענה. "בצד השני זו כבר מדינת ירדן". ירדנו מהגיפוי והפלטנו פנור ההררי המרהיב. "אתם יודעים איך נקראה הארץ שמעבר לגבול בימי קדם?", שאל צביקה.

מתי אלמד לבחור נכון?

מורן קורס, מטפלת רגשית וזוגית

הנייד מהבהב, הגיעה אלי הודעה חדשה היישר מהודו הרחוקה. חברה טובה שהיא גם שליחה בבית חב"ד שם, שלחה לי הודעה: "היום ראיתי בחוש, חלק אלוקי מתעורר!". היא יודעת שאני אוהבת סיפורים כאלה, ההקלטה באורך של 2:50 דקות לא איחרה להגיע:

יסמין היתה אצלם היום בשיעור חסידות בבוקר, "אני בכלל לא מאמינה בה!". היא שיתפה בלי להתלבט. "אם כך", השיבה לה חברתי, "אולי תעשי מעשה כלשהו המבטא את התחושה הזאת שלך. תחשבי על הדבר הכי קיצוני שאת יכולה לעשות ושישכנע אותנו שזה אכן כך".

לתגובה כזו היא לא ציפתה. "לא... אני מכבדת אתכם, לא ארצה לעשות כאן משהו כזה. ברור שלא אעשה זאת, למרות שלי אישית אין בעיה עם זה". השליחה לא הרפתה "אל תחוסי על כבודנו, אני מאשרת לך". "לא נעים מהמשפחה שלך, ומשאר המטיילים..." ניסתה המטיילת להתחמק. "זה בסדר, אנחנו לא נכעס" היא דחקה עוד קצת כדי להבהיר את הנקודה, "מה את אומרת?" אחרי שתיקה ארוכה באה התשובה: "לא... אני לא מסוגלת". ואז הגיע חיוך. "לא רק את לא מסוגלת. כל יהודי, אפילו מי שקורא לעצמו 'אתאיסט גמור', יהיה לו קשה לבצע משהו כזה".

יסמין היתה נסערת מהגילוי שחוותה עכשיו. "למה? איך זה הגיוני? הרי אני באמת לא מאמינה..."

יש דברים שהם מעל ההיגיון. "כי קרוב אליך הדבר מאד" - עבודת ה' נגישה ושייכת לכל יהודי. ניתן להגיע אליה בעבודת התבוננות ולימוד מעמיק, אך ישנה גם דרך קצרה יותר: לעורר את אהבת ה' הקיימת בלב כל יהודי. יש בכל יהודי חלק נסתר, שדבוק בה' לנצח. חלק קשור, מחובר ואוהב. זה החלק שמתעורר בפנים עמוק, לא משנה איך היהודי מגדיר את רמת האמונה שלו. אין לזה הסבר הגיוני. זה כוח שטבוע עמוק בתוכנו, והוא גבוה מכוח ההבנה.

מהי נקודת הזמן המדויקת שבה הכוח הזה מתעורר, ומה מונע ממנו להתעורר מוקדם יותר? בכל פעם שיהודי נדרש לבחור באופן מוחלט בין האמונה בה' ובין כפירה בה', מתגלה בנפש תחושת השייכות הבהירה, אהבת ה' המוסתרת בלב, ומאירה במלוא העוצמה.

ומבית חב"ד בהודו - אלינו, כאן, בחיי היום יום. היכן מתגלה אהבת ה' המוסתרת שבתוכנו? האם רק מצבי קיצון הדורשים מסירות נפש יעוררו אותה? לא. יש דרך גלויה ולהעיר אותה ברגעים היומיומיים, והדרך עוברת בהבנה שכל ניסיון הוא בחירה בין דבקות בה' או חלילה כפירה בו.

עד כדי כך? בכל ניסיון קטן ויומיומי טמונה אפשרות של כפירה?

בואו ונתבונן, לדוגמה, בבחירה האם לחכות שש שעות בין בשר לחלב. אם שמרתי על ציווי ה' - בחרתי בה', ואם לא - כפרתי בו, חלילה, התרחקתי והתנתקתי ממנו. אכן, כל אפשרות בחירה מביאה לאחד משני המצבים - חיבור לה' או ניתוק ממנו.

אם זה כל כך פשוט, למה בחיים זה כל כך לא פשוט? כי בדרך לבחירה יש "רוח שטות", שכל תפקידה הוא לטשטש את בהירות הבחירה. "אפשר לחשוב...", "מה כבר יקרה אם...", "נו, בקטנה, מחר כבר תחזירי על כך בתשובה..."

הידיעה שכל התמודדות עם הנפש הבהמית היא הזדמנות לבחור בדבקות בה', מזכירה שאיננו רוצים להיפרד מה' ולו לרגע אחד, ומעניקה כוח לגבור על רוח השטות.

אם נטביע את ההבנה הזאת על לוח לבנו, נוכל לגייס את הכוח העצום של מסירות נפש לתוך ההתמודדות היום יומית. ולמעשה - נשאל את עצמנו ברגע ההתמודדות: האם הבחירה הזאת עכשיו תשמור על החיבור האלוקי שלי? האם היא תביא נחת רוח ושמחה לה'?

תשובה כנה תוכל לנקות את מחשבות ההסחה של "רוח השטות" ולתת את הכוח לבחור נכון.

ממשיכות את הלימוד גם מהבית! יותר מתמיד זה הזמן להשקיע בעצמן ולהתחבר ללימוד. לקבלת פרטים שלחי הודעת וואצאפ למס' 054-921-0131

שיחת נפש

רוני פרינץ | RONIPRINTZ@GMAIL.COM

עו"ס ויועץ זוגי

'מוחלשים' זה לחלשים

בחורה צעירה, מותשת ומטולטלת מעליות ומורדות במצבי רוח מלווים בכאבים שבאים והולכים עם הרוח. אני מקשיב והיא מספרת סיפור שחורו בתוכו תחושת חוסר אונים ואובדן שליטה מול העולם: בן הזוג, יצר הרע, הַתְּבַרָה, אפילו אלוקים. בן זוגה אכן פוגע בה, כן, יש לה יצר הרע שלא לקח חופשה לאחורונה, ובהחלט החברה אכזרית, ואפשר תמיד להאשים את אלוקים (ועל כך נרחיב בפעם אחרת).

אז מה קורה כאן?

אפשר בהחלט לכעוס על כולם, לצאת להפגנות, להאשים, לברוח, לשלוח את בן הזוג להסתכלות או כל ניסיון אחר להשיב את השליטה לחייה על ידי טיפול בכל מה שהוא לא היא.

אבל ניתן להתבונן על החוויה הזו אחרת. הפסיכולוג היהודי אמריקאי ג'וליאן רוטר, ניסח חוויה כזו כ"מוקד שליטה חיצוני". כלומר שכנוע עמוק ש"אכלו לי שתו לי" וייחוס המצב לגורמים שאינם בשליטתי. ההתבוננות ההפכית היא "מוקד שליטה פנימי". בעל המוקד הפנימי ישאל על אותם אירועים: מה בתחום האחריות שלי הוביל למצבי - לטוב ולמוטב.

מוקד שליטה חיצוני מסייע להשתחרר מתחושת אשמה מתמשכת, אבל יש לו מחירים: כעס כלפי גורם השליטה, תחושת חוסר אונים, ירידה במוטיבציה, ואולי הגבוה שבמחירים הוא אובדן האחריות. זאת משום שהשאלה האמיתית אינה האשמה, אלא מהי מידת האחריות שיש לאדם על חייו כרגע.

בהחלט יתכן שכן הזוג מבאס לכם את החיים. אבל השאלה החשובה היא, מה החלק שלי במשחק ומה אני רוצה לעשות עם המצב הנתון הזה. שימו לב, אחריות היא לא חיפוש אשמה. בעין של מוקד שליטה פנימי אני שואל לפני הכל: מה אני יכול לתרום לעצמי, לזוגיות?

ואם נלך לקצה, אפילו את ההחלטה להישאר מעון אפשר לחוות כמוקד פנימי - אני נשאר במצב הזה מתוך בחירה.

השאלה הזו לא נשארת רק בתוך הקליניקה. בשיח הפוסט, אין שכבות 'חלשות', אלא רק שכבות 'מוחלשות'. הטענה היא שהמינוח 'חלשים' הוא קשה, סטריאוטיפי ומניח על האדם עול שאינו אשם בו. אז אולי לא יפה להשתמש במושג הזה. 'מוחלשים' לעומת זאת, מרמז שמצבו המעון של האדם או החברה הוא תוצר של גורמים אחרים, לא של פעולות האדם בעצמו. זה אכן נשמע טוב לשחרר את החלש מהאשמה ולהפנות אותה לגורמים חיצוניים - שבהחלט יש מה לתקן בהם - אלא שלכל דבר יש מחיר. גם כאן המחיר העיקרי הוא אובדן האחריות וכל מה שבא בעקבותיה.

אז האם מוקד שליטה פנימי הוא ביצת הזהב? לא לגמרי, העניין מורכב טיפה יותר, וכאן נכנסת תיאוריית הייחוס. זה נכון שכשאנחנו כועסים על מישהו, אנחנו בטוחים שהלא טוב הגיע אלינו מבחוץ, אבל לפעמים מוקד שליטה חיצוני יכול לעורר אצלנו דברים חיוביים. כאשר אנו מכירים תודה אנו בעצם מבינים שהטוב הגיע אלינו מבחוץ. אכפתיות כלפי הזולת מתחזקת כשאנו מתבוננים עליו כמי שלא שפר עליו גורלו. שימו לב למונח 'גורלו', אילו היינו חושבים שהאחריות בידו, לא היינו מרחמים עליו כל כך... אחריות היא לא כלי נשק לאיים בו על הזולת. היא מתנה להעניק לו.

רבי אלעזר בן דורדיא ביקש רחמים מכל העולם ואשתו. כולם הגיבו בשלילה. היו להם צרות משלהם. ואז נפל לו ה-sim, שאין הדבר תלוי אלא בו (עבודה זרה יז). ואז, דווקא בגלל זה, באו רחמים על העולם כולו.

שיעור חיבור

עובדיה פרנק, מנחה חברותות ומלמד בבית המדרש של ראש יהודי

והחשיבה של הדור הזה, וללמוד לדבר את התורה לשם. כמו בכל לימוד, צריך הרבה סבלנות, וצריך לזהות את המקום של מי שעומד מולך, ולא לירות מילים גבוהות שלא בטוח שאני בעצמי מביין.

צריך גם הרבה כבוד ללומדים. אם אני רואה בלומד אובייקט שצריך רק "להפציץ" אותו בתכנים, כי אני חושב שאני מלא בתוכן ושהוא ריק וצריך רק להקשיב, אני כמעט תמיד אפספס. אם אני רואה מולי אדם טוב, שמבקש טוב, אדם חכם - גם אם אני לא מסכים עם הרבה מאורח החיים שלו - אני כבר מדבר אל האדם שבו, אל הנשמה שבו. ואז אפשר בשפה נכונה להתחיל להתקרב לשיח רוחני אמיתי.

איש הייטק מאוד מצליח הגיע יום אחד לשיבה וביקש ללמוד גמרא. אחרי כמה חברותות אזורי אומץ ושאלתי אותו, "מה מביא אדם כמוך לרצות לחזור בתשובה? לפי המודל החילוני, יש לך הכל. מה אתה מחפש בעצם?" הוא הצביע לעבר מגדלי עזריאל שבהם עבד ואמר, "תגיד, לרעתך האנשים שם מאמינים באלוקים?" עניתי לו את התשובה הצפויה. הוא אמר לי, "אתה טועה ובגדול. לכל מי שנמצא שם יש אמונה. לכולם יש שאלות כל הזמן, כולם בשיח מול ריכונו של עולם. אנשים פשוט מחכים עם הכיור הזה, מדחיקים אותו, אומרים 'לא עכשיו, אני עסוק, אני רוצה ליהנות...' אבל כולם בעצם מאמינים. השאלה היא רק מתי יתחילו להקשיב לקול הזה שבתוכם."

לכאורה אנשים באים לשיעור שלנו, אנחנו עם הכיפה, התורה היא המגרש שלנו; אבל מהר מאוד אנחנו מגלים שזה המגרש שלהם לא פחות. בעומק העניין, יש לכולנו חיבור אמיתי לתורה. אם נדע לא להתנשא ולזכור שאת התורה נתן הקב"ה לנו - לישראל עמו - אנשים לא יירתעו מלהיכנס וללמוד איתנו יחד. אנחנו יכולים להעניק מניסיון הלימוד שלנו, ולהשתדל להדריך ללימוד נכון לאור הפרשנות של הדורות. אך בעצם העניין, כאשר יושב יהודי בריצינות עם התנ"ך - הוא כבר עמוק בפנים.

איך הגעתי לתפקיד הזה? גדלתי בירושלים בסביבה תורנית מאוד. התבגרתי אל תוך תקופת ההתנתקות, והשבר של האירוע הזה עורר אותי לשאלות רבות על הדרך הנכונה לפעול. אדם חכם אמר פעם שהציונות הדתית היא כמו מפקד שצועק "אחריי" ומסתער, אבל לא טורח לבדוק אם הגדוד בא איתו... זכינו לתורה עמוקה, עם מסר ממשי וחינוכי עבור עם ישראל, אבל לא בטוח שאנשים מבינים אותנו ללא מפגש חי עם הדברים.

כך הגעתי לשיבת תל אביב, שבה הקריאה להתחבר לעם היא באווירה ובאוויר. עם הזמן התחלתי להעביר שיעורים לציבור הרחב, והגעתי ל"ראש יהודי". יש לנו קבוצה מגוונת שבה אנחנו לומדים כל שבוע תנ"ך. הקבוצה כוללת בעלי רקע התחלתי וחסרי רקע בכלל - יש אנשים שלא ידעו מי הם שלושת האבות. הלימוד מתחיל ביסודות, לספר את הסיפור עצמו ממש מההתחלה. אנשים הם חכמים, סקרנים ובעלי תוכן רב משל עצמם, ומהר מאוד הדיון מפליג לשאלות העומק, לדילמות ולתובנות המהותיות שעולות מהתורה ומדברי חז"ל.

מדוע הם ממשיכים לבוא, לשמוע ולשאול? מה הם מקבלים מזה? אני חושב שזאת הזדמנות לגלות מחדש את התנ"ך. לצערנו הרבה אנשים חווים בתיכון חוויה גרועה מהתנ"ך - או כספר היסטוריה משעמם או כספר פנטזיה בדיוני, שצריך לעבור את הבגרות עליו ולשכוח ממנו. אבל כאשר יושבים ומקדישים ללימוד זמן ותשומת לב, ויש מקום לבטא את השאלות ומשתדלים גם לתת להם תשובות עמוקות - פתאום רואים שהספר הזה מאוד רלוונטי, שהוא חשוב, שהוא מעניין.

והם זקוקים להרבה תיווך. לצלול אל פירושים וביאורים לסוגיות שונות בתנ"ך זה לא דבר קל, לכן אנחנו צריכים ללמוד הרבה בעצמנו. גם ללמוד את הלך הרוח, את השפה

איש הייטק מאוד מצליח הגיע יום אחד לשיבה וביקש ללמוד גמרא. אחרי כמה חברותות אזורי אומץ ושאלתי אותו, "מה מביא אדם כמוך לרצות לחזור בתשובה? לפי המודל החילוני, יש לך הכל. מה אתה מחפש בעצם?"

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? ראש יהודי זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

לראש יהודי ת"א, לשנת תשפ"א

דרושה מנהלת

- ניהול צוות וקהילה • גיוס משאבים
- יכולת תקשורת גבוהה
- מגורים בסמיכות לקהילה
- היקף המשרה 100% • עדיפות לרווקה

ק"מ למייל: rachlys@gmail.com

* המודעה פונה לנשים וגברים כאחד

צרכים עם חיוך

קומיקס ילדים "הגיע הזמן"

9 ספרים רק ב-399

*לא כולל משלוח

להזמנה: 052-5665005, 02-6791122 | www.roshy.org

ראש יהודי

היו שותפים - ראש יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרוקו ברקוד:

מצטרפים לכפרי הסטודנטים

של תנועת הבוגרים

בני עקיבא

אשור & more

אריאל רובע א' אלינה • 058-4250891 • אריאל רובע ג' כפר לבנות טליה • 055-6691118 • אשקלון רבקה • 050-8366123
 בני ברק אחוזת שרה יודפת • 052-6828028 • יפו נופר • 054-5290084 • יפו כפר מדרשה (לבנות) הדס • 052-2980696
 ירושלים ארמון הנציב עמנואל • 058-4123468 • ירושלים גילה יצחק • 050-4401465 • ירושלים פסגת זאב חננאל • 052-6346041
 לוד רמט נדב • 052-5501619 • לוד רמת אשכול תהל • 054-5630669 • לוד רמת אשכול זוגות תמר • 050-4211162
 לוד גבעת הזיתים זוגות אסתי • 052-4295408 • מגדל עז רעות • 054-6862565 • מגדל עז בית מדרש הרב אמנון • 052-8119392
 נתיבות רם • 052-4582390 • עכו שובל • 050-9910807 • ערד דובי • 052-5549055 • עתניאל עומר • 052-4507297
 קרית ים דוד • 052-6798772 • רחובות רונאל • 052-2466836 • תפוח מוריה • 052-7710716 • הר ברכה בנים זוגות יזהר • 052-8319977
 הר ברכה בנות אורית • 052-8539600 • באר שבע דניאל • 054-2344679 | אחראי כפרים קבצי • 054-4734058

עשייה חברתית | חיבור אשכנזות | צהות יהודית וישראליות | קהילה צעירה | מלאות אהבות

לפרטים: חפשו בגוגל כפרי הסטודנטים של בני עקיבא | תנועת הבוגרים בפייסבוק

לקרוא בין השורות

הרב אלי טרגין

כעת מוכן יותר פשר הסיפור המוזר על אטונו של בלעם. אחת השאלות המטרידות בסיפור הזה היא מדוע מלאך ה' נגלה לאתון ולא ישירות לבלעם? מדוע המסר צריך לעבור דרך האתון?

נבאר את הדברים לאור דברי הרמב"ן (שם). הרמב"ן מסביר שאין ספק שהאתון לא ראתה את מלאך ה', שהרי הקב"ה אינו מתגלה לבעלי חיים. האתון חשה תחושת פחד ולכן נעצרה: "כי הרגישה

בדבר מפחיד אותה מלעבור והוא המלאך אשר יצא לשטן...

כי מפני היות המלאך נכון להכות בה חרדה גדולה נדמה לה כאלו באים לשחוט אותה". האתון לא נזקקה לגילוי מפורש כדי לעצור. היא הבינה את הרמיזה, את רוח הדברים, חשה את הפחד – ועצרה. גם בלעם נרמז: מטרתו של המלאך הייתה לסייע לבלעם – "מלאך של רחמים היה, והיה רוצה למנעו מלחטוא, שלא יחטא ויאבד" (רש"י שם), אולם הוא הגיע בדרך של רמיזה סמויה, דרך האתון, ולא בצורה גלויה. אך בניגוד לאתון, שהבינה את הרמז, בלעם מתעלם מהרמיזה.

הוא התעלם מהנימוקים שהקב"ה אמר לו בתחילה, ומתעלם כעת מהרמיזה המגיעות דרך האתון והמלאך. רק דבר אחד חשוב לו – הכבוד.

הקב"ה בוחר בכוונה לא לומר לבלעם בצורה מפורשת שאסור לו ללכת, אלא לרמוז לו פעם אחר פעם. הקב"ה מוסר את המסר דרך האתון על מנת ללמד אותו לשים לב לרמזים, לדעת "לקרוא בין השורות" את המסר שהקב"ה מנסה להעביר לו. אך בלעם בוחר שוב ושוב להתעלם. גם אחרי שהמלאך מתגלה, בלעם לא מזדרז לשוב על עקבותיו, אלא ממשיך בשלו ואומר (כביכול בתמימות): "חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי בדרך, ועתה אם רע פעיניך אשובה לך" (שם, לד). והקב"ה שב ונותן לו את האישור הפורמלי, כי "בדרך שאדם רוצה לילך בה, מוליכין אותו" (רש"י שם). מי שמסתמך על האישור הפורמלי ומתעלם מרצונותיו הברורים והאמיתיים של הקב"ה – "סופך להאבד מן העולם" (שם).

במצבים רבים בחיים אנחנו עומדים בפני התלבטות כיצד לנהוג. לפעמים החלטה מסוימת יכולה להסב לאדם עונג או רווח כלכלי, אך היא עומדת בניגוד לעקרונות חשובים אחרים. עלינו להיות קשובים לרצון ה', להשתדל לשים את הכבוד בצד, ולחשוב באמת מה הקב"ה היה רוצה שנעשה במצב הזה. אמנם אנחנו לא זוכים לשמוע ממש את קול ה', אך פעמים רבות מתוך היכרותנו עם התורה ומתוך שכל ישר אנחנו יכולים לדעת מהו רצון ה' בסיטואציה הקיימת. בידינו הבחירה להתעלם מן הרמזים או להיות קשובים למלאך ה' שמנסה לכוון אותנו בדרך הנכונה.

הרב אלי טרגין הוא רב קהילת מעיץ רבקה (הדר גנים) ומנכ"ל עמותת סולמות המשיקה בימים אלו עונה חדשה של רציים למשנה

שתי דמויות מרכזיות וקוחות חלק בפרשת בלק: בלק בן ציפור, מלך מואב, ובלעם בן בעור, שנשכר לקלל את ישראל. חששם של בלק ומואב מפני ישראל מובן מאוד – הם עומדים בפני עם חזק, שזכה לנצחונות וניסים רבים, והם מפחדים ורוצים להתגונן. אך מה פשר ההתנהגות של בלעם? מדוע הוא מתגייס לקלל את ישראל על אף שהוא יודע שהקב"ה לא רוצה זאת?

כפעם הראשונה שזקני מואב וזקני מדין מגיעים אל בלעם, נראה שהוא מתנהג כפי שהקב"ה מצפה ממנו ומסרב ללכת איתם: "לכו אל ארצכם כי מאן ה' לתתי להלך עמכם" (במדבר כ"ב, יג). בלעם מבחיר שהוא יכול להיענות לבקשה רק בכפוף לאישור מה', ולכן הוא מסרב ללכת עמהם.

אולם התבוננות מדויקת בתשובתו של בלעם מגלה שכבר בשלב הזה מתגלים רצונותיו האמיתיים של בלעם. כאשר בלעם מבקש מהקב"ה ללכת עם שרי מואב, הקב"ה משיב לו תשובה שיש בה שני חלקים: "1) לא תלך עמם לא תאר את העם (2) כי ברוך הוא" (שם, יב).

הקב"ה לא מסתפק בתשובה מעשית לבלעם, לא ללכת עמהם ולא לקלל את העם, אלא מוסיף נימוק – עם ישראל הוא עם מבורך שאין לקללו. אולם בלעם לא מעביר את כל התשובה לשרי מואב, אלא מציין רק את החלק הראשון: "מאן ה' לתתי להלך עמכם" – ומתעלם מהנימוק.

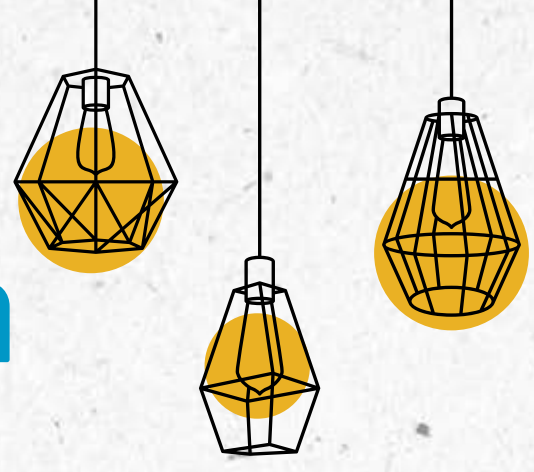
בהמשך, כשבלק שולח "שרים רבים ונכבדים מאלה", ומוסיף הבטחות לכסף ולכבוד רב, בלעם מנסה שוב לשאול את ה'. לכאורה, הבקשה החוזרת מתקבלת והקב"ה חוזר בו – "אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם ואף את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה" (שם, כ). אולם מיד בתחילת המסע – "ויחזר אף אל-להים כי הולך הוא" (שם, כב). מדוע הקב"ה כועס? הרי הוא אישר לבלעם ללכת!

רש"י מסביר: "ראה שהדבר רע בעיני המקום ונתאוה לילך". הכבוד, הכסף והשררה שהוצעו לבלעם קוסמים לו מאוד, והוא מתאוה ללכת אף שהוא יודע שהקב"ה לא רוצה בכך. נוצר חוסר התאמה בין רצונו של בלעם לרצונו של ה'. בלעם יודע היטב מהו רצון ה' אך הוא מנסה, בזכות המעמד והקשר המיוחד שלו עם ה', לקבל אישור לפעולותיו על אף שהוא יודע שהדבר נוגד את רצון ה'. הנימוק שאמר לו הקב"ה – עם ישראל הוא עם מבורך – לא מעניין את בלעם. הוא רק מחפש אישור פורמלי לפעולותיו, מבלי להקשיב לרצון ה' האמיתי.

בלעם יש כוחות מיוחדים ויכולת רוחנית מיוחדת: "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם אבל באומות העולם קם, ואיזה זה, זה בלעם בן בעור" (ספרי דברים, שנו). אך בלעם לא משתמש ביכולת הזו כדי להידבק בה' ולהיות קשוב לו. מה שחשוב לבלעם זה שבצד הפורמלי הוא יהיה בסדר, יהיה לו אישור להתנהגותו, גם אם מבחינה מהותית היא מנוגדת לחלוטין לרצונו של הקב"ה.

3 ספרים
ב-100 ש"ח
ומבצעים נוספים

חודש הספר הספריית בית אל

המצוד
גילי ירחי
סיפורו של המרדף אחר
אייכמן עד לכידתו

בן הקצב
רננת פרשני
ספר המאיר את הרמבי"ם כילד.
איורים: אברהם זמרה

כדור הרעם
גילי ירחי
סיפורו של מבצע יונתן.

העקבות של גדי
עדינה אמתי | מושיק גולסט
סיפורו מעורר ההשראה של קצין
הגששים היהודי הראשון בצה"ל.

חדש

בלק הבלש
חיים אקשטיין
כעספרי הבלשים פוגשים את ארון
הספרים היהודי עצרות תעלומות מרתקות.

גדולים מהחיים
יצחק שי' רקנטי | איורים: אלחנן בן אורי
שבעה סיפורים שלא סופרו מעולם על
אוהבי תורה, העם והארץ.

שישה ימים של פלא
שרה קרומבין
יומן שחרור ירושלים

מעין של זהב
אפרת בזק
מעין, ילדה שגרה בעיר דוד, מזמניה
אתכם להצטרף אליה למסע מופלא.

ילדים מספרים על עצמם
חיים ולדר
ועוד מגוון ספרי חיים ולדר

סדרת ילדים כמונו
מארגז חמישה כרכים
רגעים מחויכים בין קודש לחול, הסדרה
המפצילה מפרי עטו של אורי אורבך ז"ל

כמצענים מיוחדים

זוגיות ומשפחה | ילדים ונוער | סיפורת | היסטוריה וארץ ישראל | חדשים

הכתינו משלוח עוז היום באתר ספריית בית אל

להשיג ברשתות ובחנויות
הספרים המוכרות

1-801-700-201

www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

התוועדות
התוועדות

הרב יואל כהן

ויכוח בחנות הספרים
הוליד את אחת
ההגדרות היפות
ל'מיהו חסיד' >
משחק המחבואים
עם המשטרה
החשאית הוליד
את אחת השאלות
החריפות בהתוועדות
< מטרת הלימוד
איננה לדעת אלא
להתאחד, לא רק
שתבין חסידות אלא
שתחיה חסידות

למה אף אחד לא בוכה?

אם החלטתם לחפור באדמה בשביל למצוא מים, אל תעצרו במים הראשונים שתמצאו. אולי הם מים מכונסים, שאריות של מי גשמים שהתנקזו לנקודה מסויימת. הדרך אל מי התהום עוד ארוכה. המים המכונסים לא באמת שייכים לאדמה. הם ירדו מלמעלה וחדרו לאדמה, אבל אינם מתקרבים למי התהום שנמצאים במקומם הטבעי, כחלק ממעבה האדמה.

אין מים אלא תורה. גם בתורה אפשר למצוא נקודות שחדרו, מים שהתנקזו אל מתחת לפני השטח. בתחילת הלימוד, דברים מתחילים אמנם להבשיל ולהיכנס פנימה, אבל ייתכן שעדיין אנחנו והם לא התאחדנו. כדי להגיע אל מי התהום - תורה שתהפוך להיות חלק בלתי נפרד מאיתנו - צריך להתייגע ולחפור עמוק.

היה יהודי שבטח שמעתם עליו, קראו לו אליעזר שטיינמן, הוא היה סופר גדול. היה לו ראש טוב וחושבים טובים, הוא התקרב וכתב וחקר הרבה על חסידים וחסידות. הכתיבה שלו עסקה לאו דווקא בחסידות חב"ד אלא על חסידות בכלל. לפני שחקר את חב"ד הוא כתב על ברסלב. כשהוא התעסק בכתיבה על חסידות חב"ד, הלימוד מאוד משך אותו, ובסופו של דבר שינה את השקפת עולמו.

בזמנו הוא ביקש מהרב חנוך גליצנשטיין, חסיד וסופר חב"די בעצמו, שיביא לו ספרי חסידות בשביל המחקר והכתיבה. הרב גליצנשטיין, בהוראת הרבי מליובאוויטש,

הביא לו את כל ספרי החסידות שישנם. היהודי הזה למד ושקע בדברי החסידות במשך שנתיים ימים, הוא היה יושב ולומד במשך שש עשרה-שבע עשרה שעות בכל יום.

הוא נהג לשלוח אל הרבי העתקים מכתבות שהוא פרסם בבמות שונות. באחת הכתבות ששלח, הוא ציטט מתוך ספר של סופר מסוים שהביא בספריו רעיונות נוצריים, זרים ומנוכרים ליהדות. הרבי הגיב לשטיינמן על הכתבה, שאמנם הוא לא מצדד בשיטה של מחלוקת, גם לא לשם שמיים, אבל לכל דבר יש גבול. אדם שמביא רעיונות מנצרות ועבודה זרה, לא מצטטים אותו.

לימים נפגש אליעזר שטיינמן עם אחד מחסידי חב"ד בחנות ספרים מזדמנת, החב"דניק הגיע לשם בשביל לקנות את הספר של אותו סופר שציטט רעיונות מהנצרות, לצורך עבודה כלשהי. כששטיינמן ראה אותו קונה את הספר, הוא ניסה לשכנע אותו להימנע מכך, והם התחילו להתווכח. החב"דניק טען שהוא צריך את זה רק בשביל עבודה צדדית, ושטיינמן אמר לו שהכל נכון אבל לא מתאים להשתמש בספר של אדם שכותב על נצרות, גם אם זה לצורך משני.

בעיצומו של הוויכוח, אליעזר שטיינמן אמר לחב"דניק שזו לא דעתו האישית, וסיפר לו את הסיפור שהיה לו עם הרבי בהקשר לאותו סופר. בתגובה אמר החב"דניק, שאם זה מה שהרבי אמר אז הוא לא מתווכח יותר.

אלא שאז אליעזר שטיינמן אמר לו: "אתה לא חסיד! הרי מה זה חסיד? חסיד זה אחד שמקושר לרבי וההשקפה שלו צריכה להיות בהתאם להשקפה של הרבי. אם אתה סובר כך והרבי סובר אחרת, ורק בגלל ששמעת מהי דעת הרבי אתה מבטל את דעתך, אתה לא חסיד." כך מסביר אדם עם חוש, הוא ענה לו בצורה נכונה וטובה.

זה בעצם כל ההבדל. יכול להיות אדם שלומד הרבה, אבל בסופו של דבר הלימוד והוא הם שני דברים נפרדים. הוא יכול לדעת אלף מאמרי חסידות והוא לא חסיד. מתי הוא מתחיל להיות חסיד בכל מהותו? כאשר הנחות העבודה שלו וההשקפה שלו מתאימות להנחה ולהשקפה של החסידות. זה קורה רק כאשר חופרים וחופרים עוד ועוד. צריך ללמוד עד שהראש יהיה מונח כולו בתוך הדבר הנלמד.

וכלשון הרמב"ם "והביא נפשו במי הדעת טהור". כמו אדם שטובל במים עד שמי שמסתכל לא יראה אותו אלא את המים, כך עליך לטבול את עצמך במי התורה עמוק פנימה, עד שהם יכסו את כולך.

פעם ישבו קבוצה של בחורים באחד הסניפים המחתרתיים של ישיבת תומכי תמימים להתוועדות יחד עם המשפיע הרב יחזקאל פייגין ע"ה, המכונה 'חאטשע פייגין'. הימים היו ימי רוסיה הקומוניסטית שאסרה כל התקהלות דתית, וההתוועדות נעשתה כמובן בצורה חשאית. זו היתה התוועדות מאוד מרוממת שבמהלכה כולם אמרו 'לחיים', התעוררו לתשובה ואפילו בכו קצת. פתאום הגיעה ידיעה בהולה על שוטרים המסיירים בסמוך וכנראה פניהם מועדות אל ההתוועדות. 'יין קשה - פחד מפיגו', ומיד כל אחד ברח והסתתר בפניה אחרת. כעבור זמן התברר שזו היתה התראת שווא, הבחורים חזרו למקומותיהם וההתוועדות

המשיכה.

ר' חאטשע שנכח בכל האירוע, עצר לרגע ושאל: מדוע כשהגיעה הידיעה על השוטרים המסיירים אף אחד לא בכה? למה קודם לכן, כשדיברו על דברים שצריכים תיקון בעבודת ה', כולם התחילו לבכות ואילו כששמעו שהמטרה בדרך לכאן אף אחד לא בכה. "אלא", אמר להם ר' חאטשע, "שהחשש מגלות בסיביר יותר נוגע לנו, ומכיוון שזה נוגע יותר אין מה לבכות, צריך לחשוב בצורה מהירה ומושכלת איך יוצאים מזה. אבל כשמדובר על עניינים רוחניים זה כנראה פחות נוגע, ולכן כולם בוכים ולא מצייעים הצעות מעשיות לתיקון".

צריך ללמוד תורה וחסידות ולעבוד את ה' בצורה כזאת, עד שהלימוד נעשה ממש חלק מאתנו - שיהיה נוגע לנו באמת, כמו שנוגעים לנו העניינים הגשמיים שלנו. הרבי מליובאוויטש דיבר באחת התוועדות על הצורך ללמוד חסידות "בשופי". הוא אמר שבדורות הקודמים היו אומרים שיש היחלשות בעבודה פנימית, אבל כעת נעשתה היחלשות בלימוד החסידות עצמו. הרבי עורר על כך שילמדו עד שיהיו שקועים עמוק בלימוד. ודאי שלימוד כזה מביא בסוף גם לתוספת בעבודת ה', אבל הרבי התכוון גם לריבוי בלימוד בלבד. עצם הלימוד בריבוי ובהעמקה מרומם ועושה מהפכה אצל האדם. ■

ימי העיון בתנ"ך השנה בדיגיטל

ימים ראשון-חמישי, ה'-ט' באב | 26-30.7.2020

לאור המצב, החלטנו לקיים השנה את ימי העיון בתנ"ך במתכונת מיוחדת שתאפשר לכם ליהנות מעשרות שיעורים מגוונים ממיטב המרצים והרבנים

 70 שיעורים לצפייה
באתר ייחודי

 שיעורים אינטרקטיביים
עם המרצים

 שידורים חיים
מאלון שבות

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה בחינם ולצפייה בתוכנית המלאה היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

ניתן להקדיש שיעורים לכבוד/לזכר יקירכם

יש לך שאלה בעבודת ה' סמס ל-
054-4530951

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

מה ההבדל בין יהודי שעובד את ה' לבין נוצרי או מוסלמי? כל אחד בטוח שהוא צודק.

התרבות הפלורליסטית והפוסט מודרנית שאנו חיים בתוכה מכריזה ואומרת שלכל אחד האמת שלו, אבל אמת טהורה עליונה אלוקית אינה בנמצא.

ברוך השם שהצילנו מן הרעל הממית הזה ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו. הוא נתן לנו תורה במעמד הר סיני, כשכל עם ישראל עמדו כאיש אחד בלב אחד, ולא עוד אלא שכל נשמותינו מצד שורשן השתתפו גם הן במעמד המופלא הזה.

ומה לנו ולאמתתנו האלוקית עם עובדי עבודה זרה, אפילו אם תהיה מעודנת כנוצרים, או עם האמונה המוסלמית באיש אחד שטען לגילויים והחליט לקחת את תורתנו ולשנות את פניה ולעבדן לצרכיו? אשרינו שאנו מאמינים בתורת אמת.

האם היהדות מאמינה בשוויון?

למילה שוויון יש משמעויות שונות. האם היהדות מאמינה שילד וזקן שווים, ועל כן הזקן צריך לכבד את הילד כשם שהילד צריך לכבד את הזקן? ברור שלא. הפסוק אומר "והדרת פני זקן" ולא "והדרת פני ילד". אך האם דל ועשיר צריכים להיות שווים בעיני הדיין? ודאי שכן. רק הצדק צריך להיות נר לרגליו ולא מעמד של הנידונים, "לא תשא פני דל ולא תהדר פני גדול".

האם איש ואישה שווים? ודאי שלא. מעמד שונה מבחינת רבות מאוד, בין אם אנו מבינים זאת ובין אם לא, ובין אם התרבות נזפת בנו בחומרה על כך שאיננו "מוסריים" ובין אם היא תומכת בנו. ואף על פי כן, רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל היה מזכיר הרבה בעניין זה את מאמר חז"ל "השווה הכתוב אישה לאיש", שאמנם נאמר בהקשרים מסוימים שהתורה בדרך כלל מדברת בלשון זכר אך מתייחסת גם לנשים. ורבנו היה משתמש בו כדי להסביר שמצד עומק הערך האישיותי, התורה מעניקה ערך שווה לאיש ולאשה, וזאת למרות שיש דברים שבהם הם מאוד שונים, שהרי האיש חייב ביותר מצוות, ואילו יהדותו של הבן מוכרעת על פי האם ולא על פי האב. וזה בוודאי לא שוויון...

מה עושים שאני לא מאמינה שה' הוא טוב?

כשאת סבורה שאת מבינה את המציאות לאשורה כשאת רואה רע, ויחד עם זה מאמינה בכך שה' מנהל את המציאות, עולה השאלה, איך אפשר להאמין שה' הוא טוב?

אלא שהתורה ציוותה עלינו לאהוב את ה' בכל מאודנו, ודרשו חז"ל: בכל מידה ומידה שמודד לך הוי מודה לו במאוד מאוד, מפני שאמונת ההשגחה מתקשרת לנקודת מבט שבה כל הרע הוא חלק מסעיף של הסיפור הגדול, ומנקודת המבט העליונה לא רק שהרע אינו פוגם בטוב אלא עוד מעמיק אותו.

התורה מצווה עלינו להתרומם אל המבט האלוקי, שממנו הכל נראה טוב עליון ונשגב, וההתבוננות הזאת דורשת למידה וחקירה שאת עיקריה וענפיה המרכזיים אפשר למצוא למכביר בדברי רבותינו. דוגמה נפלאה היא שער הבחינה בספר חובות הלבבות.

כדי לחנך, צריך תורה גדולה בשביל זה אנחנו כאן.

מדרשת 'מעין שדרות' מזמינה אותך לתוכנית שילוב עם 'מכללה ירושלים'. מדרשה שמלווה ומכינה לחיים, חבורה איכותית ומגובשת.

בואי לרגל אונתנו ביום הפתיח באכילת ירושלים, יום ראשון כ' תמוז 12.7, רח' בורח דאדבני 36, ירושלים.

שיעורים • ימי עיון • שבתות • קשר אישי • יעוץ • הכוונה חינוכית נתיב ותיקות בוגדים אבארות יג - לתוכנית הטאה בשרשה

התוכנית תלווה ע"י ראש המדרשה, הרבנית דגנית פלח וצוות הרבנים והרבניות. לפרטים: מנוחה ידלר 052-7203628

**כאן גרעין בכיף!
באהבה, באמונה
ובעשייה משותפת**

**הגרעין התורני בקריית מלאכי
קולט משפחות חדשות!**

מרכז גרין
הגרעין התורני בקריית מלאכי
ע"ש הרב ששון עם הרב זצ"ל

mu#tag

לקבלת פרטים על הקהילה, מוסדות החינוך וההזדמנויות לעשייה מוזמנים לפנות לוועדת הקליטה | 054-5684129